

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
MAREK NIECHCIAŁ**

RŁO.610.4.2019.MD

Łódź, 18 grudnia 2019 r.

DECYZJA NR RŁO 8/2019 (Wersja jawna)

I. Na podstawie art. 26 ust. 1 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (t.j. Dz. U. 2019 r. poz. 369 i 1667), oraz stosownie do art. 33 ust. 4, 5 i 6 tej ustawy, po przeprowadzeniu wszczętego z urzędu postępowania w sprawie podejrzenia stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów przez przedsiębiorcę PRAEBEO Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie,

- w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów -

uznaje się za praktyki naruszające zbiorowe interesy konsumentów działania PRAEBEO Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie polegające na:

1. naruszeniu obowiązku udzielenia konsumentom rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji poprzez nieinformowanie konsumentów o sposobie i terminie wykonania prawa odstąpienia od umowy zawieranej na podstawie wzorca umowy pn. „UMOWA INWESTYCYJNA 600+ RENT A CAR”, na podstawie art. 27 ustawy z dnia 30 maja 2014 r. o prawach konsumenta (Dz. U. z 2019 r. poz. 134 ze zm.), a także nieprzedłożenie konsumentom wzorca formularza odstąpienia od umowy, co jest sprzeczne z art. 12 ust. 1 pkt 9 ustawy z dnia 30 maja 2014 r. o prawach konsumenta i godzi w zbiorowe interesy konsumentów, a tym samym stanowi naruszenie art. 24 ust. 1 i 2 pkt 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów,

2. proponowaniu konsumentom zawarcia umów na podstawie wzorca umowy pn. „UMOWA INWESTYCYJNA 600+ RENT A CAR” na okres 96 miesięcy, przy zapewnieniu przez ten okres wypłaty wynagrodzenia pokrywającego spłatę kredytu zaciągniętego przez konsumenta w banku oraz stałego miesięcznego dochodu w wysokości 600 zł miesięcznie, 7200 zł rocznie, 57600 zł w ciągu całej umowy, jednocześnie przewidując w umowach zawieranych na podstawie wzorca umowy pn. „UMOWA INWESTYCYJNA 600+ RENT A CAR” karę umowną w wysokości 6000 zł w przypadku bezprawnego rozwiązania umowy przez PRAEBEO Sp. z o.o., przez co ograniczono odpowiedzialność kontraktową PRAEBEO Sp. z o.o., zgodnie z art. 484 § 1 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. z 2019 r. poz. 1145), co stanowi nieuczciwą praktykę rynkową w rozumieniu art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 23 sierpnia 2007 r. o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym (Dz. U. z 2017 r. poz. 2070) i godzi w zbiorowe interesy konsumentów, a tym samym stanowi naruszenie art. 24 ust. 1 i 2 pkt 3 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów,

3. nieprzekazaniu konsumentom, w związku z proponowaniem konsumentom zawarcia umów na podstawie wzorca umowy pn. „UMOWA INWESTYCYJNA 600+ RENT A CAR”, w sposób jasny, jednoznaczny w trakcie zawierania umów istotnych informacji

identyfikujących samochody, których właścicielami mają zostać konsumenci, co stanowi nieuczciwą praktykę rynkową w rozumieniu art. 6 ust. 1 i ust. 3 pkt 1 w związku z art. 4 ust. 2 ustawy z dnia 23 sierpnia 2007 r. o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym i godzi w zbiorowe interesy konsumentów, a tym samym stanowi naruszenie art. 24 ust. 1 i 2 pkt 3 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów,

4. przekazywaniu w trakcie prezentowania cech produktu będącego przedmiotem umów zawieranych na podstawie wzorca umowy pn. „UMOWA INWESTYCYJNA 600+ RENT A CAR”, w sposób wprowadzający konsumentów w błąd w zakresie ryzyka związanego z inwestowaniem środków pieniężnych lub samochodu, poprzez wyeksponowanie jedynie korzyści związanych z podpisaniem umowy, kosztem informacji dotyczących okoliczności, w następstwie których umowa może nie przynieść zysku lub wygenerować straty, co stanowi nieuczciwą praktykę rynkową, o jakiej mowa w art. 5 ust. 1, ust. 2 pkt 2, ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia 23 sierpnia 2007 r. o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym i godzi w zbiorowe interesy konsumentów, a tym samym stanowi naruszenie art. 24 ust. 1 i 2 pkt 3 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów

i nakazuje się zaniechanie ich stosowania.

- II. Na podstawie art. 26 ust. 2 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (t.j. Dz. U. 2019 r. poz. 369 i 1667) oraz stosownie do art. 33 ust. 4, 5 i 6 tej ustawy, po przeprowadzeniu wszczętego z urzędu postępowania w sprawie podejrzenia stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów przez przedsiębiorcę PRAEBEO Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie,

- w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów -

nakłada się na PRAEBEO Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie środki usunięcia trwających skutków naruszenia zbiorowych interesów konsumentów, w związku z praktykami stwierdzonymi w punkcie I.1 - I.4 sentencji niniejszej decyzji, w postaci obowiązku skierowania listem poleconym - w terminie 2 (dwóch) miesięcy od daty uprawomocnienia się niniejszej decyzji - do wszystkich konsumentów, którzy zawarli z PRAEBEO Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie umowy, na podstawie wzorca umowy pn. „UMOWA INWESTYCYJNA 600+ RENT A CAR”, sformułowanej w sposób czytelny i zrozumiały pisemnej informacji o treści:

„Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w decyzji z dnia 18 grudnia 2019 r. nr RŁO 8/2019 uznał za praktyki naruszające zbiorowe interesy konsumentów działania PRAEBEO Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie polegające na:

- 1. naruszeniu obowiązku udzielenia konsumentom rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji poprzez nieinformowanie konsumentów o sposobie i terminie wykonania prawa odstąpienia od umowy zawieranej na podstawie wzorca umowy pn. „UMOWA INWESTYCYJNA 600+ RENT A CAR”, na podstawie art. 27 ustawy z dnia 30 maja 2014 r. o prawach konsumenta (Dz. U. z 2019 r. poz. 134 ze zm.), a także nieprzedłożenie konsumentom wzorca formularza odstąpienia od umowy, co jest sprzeczne z art. 12 ust. 1 pkt 9 ustawy z dnia 30 maja 2014 r. o prawach konsumenta i godzi w zbiorowe interesy konsumentów, a tym samym stanowi naruszenie art. 24 ust. 1 i 2 pkt 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów,*
- 2. proponowaniu konsumentom zawarcia umów na podstawie wzorca umowy pn. „UMOWA INWESTYCYJNA 600+ RENT A CAR” na okres 96 miesięcy, przy zapewnieniu przez ten okres wypłaty wynagrodzenia pokrywającego spłatę kredytu zaciągniętego przez konsumenta w banku oraz stałego miesięcznego dochodu w wysokości 600 zł miesięcznie, 7200 zł rocznie, 57600 zł w ciągu całej umowy, jednocześnie przewidując w umowach zawieranych na podstawie wzorca umowy pn. „UMOWA INWESTYCYJNA 600+ RENT A CAR” karę umowną w wysokości 6000 zł w przypadku bezprawnego rozwiązania umowy przez PRAEBEO Sp. z o.o., przez co ograniczono odpowiedzialność kontraktową PRAEBEO Sp. z o.o., zgodnie z art. 484*

§ 1 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. z 2019 r. poz. 1145), co stanowi nieuczciwą praktykę rynkową w rozumieniu art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 23 sierpnia 2007 r. o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym (Dz. U. z 2017 r. poz. 2070) i godzi w zbiorowe interesy konsumentów, a tym samym stanowi naruszenie art. 24 ust. 1 i 2 pkt 3 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów,

3. nieprzekazaniu konsumentom, w związku z proponowaniem konsumentom zawarcia umów na podstawie wzorca umowy pn. „UMOWA INWESTYCYJNA 600+ RENT A CAR”, w sposób jasny, jednoznaczny w trakcie zawierania umów istotnych informacji identyfikujących samochody, których właścicielami mają zostać konsumenci, co stanowi nieuczciwą praktykę rynkową w rozumieniu art. 6 ust. 1 i ust. 3 pkt 1 w związku z art. 4 ust. 2 ustawy z dnia 23 sierpnia 2007 r. o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym i godzi w zbiorowe interesy konsumentów, a tym samym stanowi naruszenie art. 24 ust. 1 i 2 pkt 3 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów,
4. przekazywaniu w trakcie prezentowania cech produktu będącego przedmiotem umów zawieranych na podstawie wzorca umowy pn. „UMOWA INWESTYCYJNA 600+ RENT A CAR”, w sposób wprowadzający konsumentów w błąd w zakresie ryzyka związanego z inwestowaniem środków pieniężnych lub samochodu, poprzez wyeksponowanie jedynie korzyści związanych z podpisaniem umowy, kosztem informacji dotyczących okoliczności, w następstwie których umowa może nie przynieść zysku lub wygenerować straty, co stanowi nieuczciwą praktykę rynkową, o jakiej mowa w art. 5 ust. 1, ust. 2 pkt 2, ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia 23 sierpnia 2007 r. o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym i godzi w zbiorowe interesy konsumentów, a tym samym stanowi naruszenie art. 24 ust. 1 i 2 pkt 3 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów

i nakazał zaniechanie ich stosowania. Treść decyzji nr RŁO 8/2019 dostępna jest na stronie www.uokik.gov.pl.

W związku z powyższym informujemy, że zgodnie z art. 29 ust. 1 ustawy z dnia 30 maja 2014 r. o prawach konsumenta, jeżeli konsument nie został poinformowany przez przedsiębiorcę o prawie odstąpienia od umowy, prawo to wygasa po upływie 12 miesięcy od dnia upływu terminu, o którym mowa w art. 27. Stosownie do art. 27 ww. ustawy, konsument, który zawarł umowę na odległość lub poza lokalem przedsiębiorstwa, może w terminie 14 dni odstąpić od niej bez podawania przyczyny i bez ponoszenia kosztów, z wyjątkiem kosztów określonych w art. 33, art. 34 ust. 2 i art. 35 ww. ustawy.

Ponadto informujemy, że zgodnie z art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 23 sierpnia 2007 r. o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym, w razie dokonania nieuczciwej praktyki rynkowej konsument, którego interes został naruszony może żądać m.in. naprawienia wyrządzonej szkody na zasadach ogólnych, w szczególności żądania unieważnienia umowy z obowiązkiem wzajemnego zwrotu świadczeń oraz zwrotu przez przedsiębiorcę kosztów związanych z nabyciem produktu.

Jednocześnie informujemy, że **prawomocne decyzje Prezesa UOKiK mają charakter prejudykatu w postępowaniu sądowym**. Oznacza to, że ustalenia Urzędu co do faktu stosowania praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów są dla sądu wiążące. Nie musi on w tym zakresie prowadzić własnego postępowania dowodowego. Konsumenti mogą się powołać na prawomocną decyzję Prezesa UOKiK, gdy będą chcieli dochodzić swoich praw w sądzie.

Konsumenti mogą dochodzić swoich roszczeń indywidualnie, na drodze cywilnoprawnej, mogą również zwrócić się z prośbą o pomoc do organizacji konsumenckich oraz powiatowych (miejskich) rzeczników konsumentów, właściwych ze względu na miejsce zamieszkania konsumenta, wykonujących zadania samorządu powiatowego w zakresie ochrony konsumentów.”.

III. Na podstawie art. 26 ust. 3 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (t.j. Dz. U. 2019 r. poz. 369 i 1667), oraz stosownie do art. 33 ust. 4, 5 i 6 tej ustawy, po przeprowadzeniu wszczętego z urzędu postępowania w sprawie podejrzenia stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów przez przedsiębiorcę PRAEBEO Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie,

- w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów -

nakłada się na PRAEBEO Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie obowiązek publikacji w ciągu 14 (czternastu) dni od daty uprawomocnienia się przedmiotowej decyzji punktu I sentencji niniejszej decyzji, w związku z praktykami stwierdzonymi w punktach I.1 - I.4 niniejszej decyzji, w dwóch dziennikach o zasięgu ogólnopolskim i średnim nakładzie jednorazowym nie mniejszym niż 50 000 (słownie: pięćdziesiąt tysięcy) egzemplarzy, w ten sposób, że tekst powinien być widoczny, czytelny, umieszczony poziomo, na wystarczająco kontrastowym tle, napisany czcionką Times New Roman lub podobną, nie mniejszą niż 12 (dwanaście) punktów.

IV. Na podstawie art. 106 ust. 1 pkt 4 w związku z art. 106 ust. 5, 6 i 7 pkt 2 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (t.j. Dz. U. 2019 r. poz. 369 i 1667), oraz stosownie do art. 33 ust. 4, 5 i 6 tej ustawy, po przeprowadzeniu wszczętego z urzędu postępowania w sprawie podejrzenia stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów przez przedsiębiorcę PRAEBEO Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie,

- w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów -

nakłada się na PRAEBEO Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie:

1. w związku z naruszeniem zakazu, o którym mowa w art. 24 ust. 1 i ust. 2 pkt 2 ww. ustawy, w zakresie opisanym w pkt I.1 sentencji niniejszej decyzji, **karę pieniężną w wysokości 30 000,00 zł (słownie: trzydzieści tysięcy złotych)**, płatną do budżetu państwa,
2. w związku z naruszeniem zakazu, o którym mowa w art. 24 ust. 1 i ust. 2 pkt 3 ww. ustawy, w zakresie opisanym w pkt I.2 sentencji niniejszej decyzji, **karę pieniężną w wysokości 42 000,00 zł (słownie: czterdzieści dwa tysiące złotych)**, płatną do budżetu państwa,
3. w związku z naruszeniem zakazu, o którym mowa w art. 24 ust. 1 i ust. 2 pkt 3 ww. ustawy, w zakresie opisanym w pkt I.3 sentencji niniejszej decyzji, **karę pieniężną w wysokości 42 000,00 zł (słownie: czterdzieści dwa tysiące złotych)**, płatną do budżetu państwa,
4. w związku z naruszeniem zakazu, o którym mowa w art. 24 ust. 1 i ust. 2 pkt 3 ww. ustawy, w zakresie opisanym w pkt I.4 sentencji niniejszej decyzji, **karę pieniężną w wysokości 42 000,00 zł (słownie: czterdzieści dwa tysiące złotych)**, płatną do budżetu państwa.

V. Na podstawie art. 77 ust. 1 i art. 80 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (t.j. Dz. U. 2019 r. poz. 369 i 1667) oraz na podstawie art. 263 § 1, art. 263 § 2 i art. 264 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2018 r., poz. 2096 ze zm.) w związku z art. 83 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, po przeprowadzeniu wszczętego z urzędu postępowania w sprawie podejrzenia stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów przez przedsiębiorcę PRAEBEO Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie,

- w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów -

obciąża się PRAEBEO Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie kosztami niniejszego postępowania w sprawie naruszenia zbiorowych interesów konsumentów w kwocie **41,00 zł (słownie: czterdzieści jeden złotych)** i zobowiązuje PRAEBEO Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie do

zwrotu tych kosztów Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w terminie 14 (czternastu) dni od daty uprawomocnienia się niniejszej decyzji.

UZASADNIENIE

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (dalej także: „Prezes Urzędu” lub „Prezes UOKiK”), przeprowadził postępowanie wyjaśniające w celu wstępnego ustalenia, czy nastąpiło naruszenie uzasadniające wszczęcie postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów w związku z działalnością prowadzoną przez PRAEBEO Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie (dalej także: „Spółka” lub „Przedsiębiorca”) lub przedsiębiorców powiązanych z tą spółką (sygn.: RŁO.403.14.2018.MD).

W dniu 22 sierpnia 2019 r. Postanowieniem Nr 1/610.4.2019 (*dowód: karty 2-13*) Prezes Urzędu, na podstawie zgromadzonego materiału dowodowego, postanowił o wszczęciu postępowania w sprawie podejrzenia stosowania przez PRAEBEO Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów polegających na:

- I. naruszeniu obowiązku udzielenia konsumentom rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji poprzez nieinformowanie konsumentów o sposobie i terminie wykonania prawa odstąpienia od umowy zawieranej na podstawie wzorca umowy pn. „UMOWA INWESTYCYJNA 600+ RENT A CAR”, na podstawie art. 27 ustawy z dnia 30 maja 2014 r. o prawach konsumenta (Dz. U. z 2019 r. poz. 134 ze zm.), a także nieprzedłożenie konsumentom wzorca formularza odstąpienia od umowy, co może być sprzeczne z art. 12 ust. 1 pkt 9 ustawy z dnia 30 maja 2014 r. o prawach konsumenta, a tym samym może stanowić naruszenie art. 24 ust. 1 i 2 pkt 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów,
- II. proponowaniu konsumentom zawarcia umów na podstawie wzorca umowy pn. „UMOWA INWESTYCYJNA 600+ RENT A CAR” na okres 96 miesięcy, przy zapewnieniu przez ten okres wypłaty wynagrodzenia pokrywającego spłatę kredytu zaciągniętego przez konsumenta w banku oraz stałego miesięcznego dochodu w wysokości 600 zł miesięcznie, 7200 zł rocznie, 57600 zł w ciągu całej umowy, jednocześnie przewidując w umowach zawieranych na podstawie wzorca umowy pn. „UMOWA INWESTYCYJNA 600+ RENT A CAR” karę umowną w wysokości 6000 zł w przypadku bezprawnego rozwiązania umowy przez PRAEBEO Sp. z o.o., przez co ograniczono odpowiedzialność kontraktową PRAEBEO Sp. z o.o., zgodnie z art. 484 § 1 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. z 2019 r. poz. 1145), co może stanowić nieuczciwą praktykę rynkową w rozumieniu art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 23 sierpnia 2007 r. o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym (Dz. U. z 2017 r. poz. 2070), a tym samym może stanowić naruszenie art. 24 ust. 1 i 2 pkt 3 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów,
- III. nieprzekazaniu konsumentom, w związku z proponowaniem konsumentom zawarcia umów na podstawie wzorca umowy pn. „UMOWA INWESTYCYJNA 600+ RENT A CAR”, w sposób jasny, jednoznaczny w trakcie zawierania umów istotnych informacji identyfikujących samochody, których właścicielami mają zostać konsumenci, co może stanowić nieuczciwą praktykę rynkową w rozumieniu art. 6 ust. 1 i ust. 3 pkt 1 w związku z art. 4 ust. 2 ustawy z dnia 23 sierpnia 2007 r. o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym (Dz. U. z 2017 r. poz. 2070), a tym samym może stanowić naruszenie art. 24 ust. 1 i 2 pkt 3 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów,
- IV. przekazywaniu w trakcie prezentowania cech produktu będącego przedmiotem umów zawieranych na podstawie wzorca umowy pn. „UMOWA INWESTYCYJNA 600+ RENT A

CAR”, w sposób wprowadzający konsumentów w błąd w zakresie ryzyka związanego z inwestowaniem środków pieniężnych lub samochodu, poprzez wyeksponowanie jedynie korzyści związanych z podpisaniem umowy, kosztem informacji dotyczących okoliczności, w następstwie których umowa może nie przynieść zysku lub wygenerować straty, co stanowi nieuczciwą praktykę rynkową, o jakiej mowa w art. 5 ust. 1, ust. 2 pkt 2, ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia 23 sierpnia 2007 r. o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym (Dz. U. z 2017 r. poz. 2070), a tym samym może stanowić naruszenie art. 24 ust. 1 i 2 pkt 3 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Sprawa została przekazana przez Prezesa Urzędu Delegaturze Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Łodzi (*dowód: przekazanie sprawy z dnia 19 sierpnia 2019 r. - karta 1*).

Pismem z dnia 22 sierpnia 2019 r. Spółka została zawiadomiona o wszczęciu postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów (*dowód: karty 14-15*). W dniu 24 września 2019 r. do Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów - Delegatury w Łodzi wpłynął zwrot przesyłki poleconej, zawierającej zawiadomienie o wszczęciu postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów oraz Postanowienie Nr 1/610.4.2019 z dnia 22 sierpnia 2019 r. (*dowód: karty 503-517*). Przesyłka zawierająca wskazane zawiadomienie była awizowana 27.08.2019 oraz powtórnie awizowana 04.09.2019 r., a w dniu 11.09.2019 r. zwrócona do Prezesa Urzędu z powodu nie podjęcia w terminie (*dowód: karta 503*).

Postanowieniem Nr 2/610.4.2019 z dnia 4 września 2019 r. (*dowód: karty 16-17*), Prezes Urzędu postanowił o zaliczeniu w poczet dowodów we wszczętym wobec Spółki postępowaniu w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów o sygnaturze RŁO.610.4.2019.MD dokumenty zgromadzone w postępowaniu wyjaśniającym o sygnaturze RŁO.403.14.2018.MD (*dowód: karty 18-401*) oraz pozostałe dokumenty uzyskane przez Prezesa Urzędu (*dowód: karty 402-463*).

Pismem z dnia 4 września 2019 r. Prezes Urzędu wezwał Spółkę do wskazania i udokumentowania (np. w postaci zeznania podatkowego CIT lub wydruków zestawień raportów) obrotów w rozumieniu art. 106 ust. 3 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, osiągniętych przez Spółkę w 2016 r., 2017 r. oraz 2018 r. z prowadzonej ogółem działalności (*dowód: karta 466*). Przesyłka zawierająca wskazane wezwanie Prezesa Urzędu z dnia 4 września 2019 r. oraz Postanowienie Nr 2/610.4.2019 z dnia 4 września 2019 r. była awizowana 09.09.2019 r. oraz powtórnie awizowana 17.09.2019 r., a w dniu 24.09.2019 r. zwrócona do Prezesa Urzędu z powodu nie podjęcia w terminie (*dowód: karty 522-523*). Spółka nie udzieliła odpowiedzi na wskazane wezwanie Prezesa Urzędu.

Pismem z dnia 4 września 2019 r. Prezes Urzędu wystąpił do Naczelnika Urzędu Skarbowego Warszawa-Ursynów (*dowód: karta 467*), a pismem z dnia 19 września 2019 r. do Naczelnika Trzeciego Urzędu Skarbowego Warszawa-Śródmieście (*dowód: karta 502*) o przekazanie informacji o wysokości przychodów uzyskanych przez PRAEBEO Sp. z o.o. w roku podatkowym 2016 r., 2017 r. oraz 2018 r. Naczelnicy Urzędów Skarbowych udzielili odpowiedzi w pismach z dnia 12 września 2019 r. (*dowód: karta 501*) oraz z dnia 9 października 2019 r. (*dowód: karta 521*).

Pismem z dnia 21 listopada 2019 r. Prezes Urzędu zawiadomił Spółkę o zakończeniu zbierania materiału dowodowego (*dowód: karta 528*).

Prezes Urzędu ustalił następujący stan faktyczny

PRAEBEO Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie została wpisana do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego przez Sąd Rejonowy dla miasta Warszawy w Warszawie, XII Wydział Gospodarczy w dniu 14 czerwca 2016 r. pod nr 0000623292. Zgodnie z wpisem do KRS przedmiotem przeważającej działalności Spółki jest pozostała działalność

wspomagająca usługi finansowe, z wyłączeniem ubezpieczeń i funduszy emerytalnych a przedmiotem pozostałej działalności Spółki są: sprzedaż hurtowa i detaliczna samochodów osobowych i furgonetek, pozostałe pośrednictwo pieniężne, pozostałe formy udzielania kredytów, pozostała finansowa działalność usługowa gdzie indziej niesklasyfikowana z wyłączeniem ubezpieczeń i funduszy emerytalnych.

Zgodnie z wyjaśnieniami zawartymi w piśmie z dnia 6 listopada 2018 r. (*karty 21-22*) Spółka wskazała, że działa dwukierunkowo. Z jednej strony zawiera umowę z klientem (w umowie nazywanym Inwestorem) - tj. osobą, która dobrowolnie kupi samochód osobowy bądź dostawczy i wyda go Spółce z prawem podnajmu, z drugiej zaś strony, Spółka oddaje w najem auto zakupione przez Inwestora. Oferta Spółki skierowana jest do osób, które chcą zainwestować swoje środki i zarabiać na wynajmie, a także do osób, które nie mają wystarczającej ilości środków, aby zakupić pojazd i wspomagają się kredytem bankowym. W przypadku zakupu auta za gotówkę - Inwestor kupuje auto średniej klasy o wartości ok. 70.000 zł brutto. Umowa z klientem może zostać podpisana na maksymalnie 8 lat. W tym okresie Inwestor otrzymuje od Spółki stałe miesięczne wynagrodzenie w kwocie brutto ok. 1.300 zł/miesiąc. W przypadku zakupu auta w kredycie - Inwestor kupuje auto średniej klasy o wartości ok. 70.000 zł brutto. Umowa z klientem zawierana jest na okres finansowania przez bank, jednak nie dłuższy niż 8 lat. W tym okresie Inwestor otrzymuje miesięczne wynagrodzenie w wysokości równowartości miesięcznej raty kredytu oraz 600 zł stałego dochodu z tytułu oddania Spółce auta z prawem podnajmu. Spółka wyjaśniła, że uzyskuje dochody wynikające z [...]. Spółka wskazała ponadto, że wszelkie koszty wynikające z eksploatacji pojazdu, a także koszty ubezpieczenia, czy ewentualnych napraw są pokrywane przez Spółkę. Przez cały okres obowiązywania umowy, to klient pozostaje właścicielem auta, karta pojazdu znajduje się przez cały czas w jego posiadaniu.

Spółka oświadczyła (*dowód: karta 21*), że prowadzi działalność [...]. Spółka dociera do potencjalnych klientów - konsumentów z informacją o prowadzonej przez siebie działalności i pozyskuje klientów poprzez stronę internetową Spółki - <https://praebeoinvest.pl>; fanpage na Facebooku - <https://www.facebook.com/Praebeo-14175222930774/> oraz sporadycznie poprzez rozdawanie ulotek w okolicach biura Spółki. Ofertę wynajmu pojazdów Spółka udostępnia przez specjalistyczne portale motoryzacyjne: otomoto.pl, ogłoszenia drobne na różnego rodzaju portalach np. otomoto czy olx.

Strona internetowa pod adresem <https://praebeoinvest.pl> istniała od 02.08.2017 r. do 02.08.2019 r. (*dowód: karty 20, 518-519*). Usługę rejestracji domeny praebeoinvest.pl świadczyła nazwa.pl sp. z o.o. na rzecz PRAEBEO Sp. z o.o. Domena została zarejestrowana w dniu 02.08.2017 r., od dnia 11.01.2019 r. domena praebeoinvest.pl kierowała na ten sam katalog co domena autorentier.pl. W dniu 02.08.2019 r. nastąpiło wygaśnięcie domeny, nie jest już dostępna w sieci Internet (*dowód: karty 518-519*).

Zgodnie z wyjaśnieniami Spółki zawartymi w piśmie z dnia 6 listopada 2018 r. (*dowód: karta 21*), poprzez stronę internetową Spółki, klient może złożyć jedynie wniosek, w którym wyraża chęć i gotowość zawarcia ze Spółką umowy. Złożenie wniosku nie jest jednoznaczne z zawarciem umowy. Zawarte we wniosku dane są Spółce niezbędne w procesie podejmowania decyzji o zdolności klienta do zawarcia umowy. Spółka odpowiada za zawieranie umów z klientami. W imieniu Spółki umowy zawierane są przez pracownika Spółki, działającego w ramach jego obowiązków zawodowych i upoważnienia od Spółki.

Spółka prowadziła również fanpage na Facebooku pod adresem: <https://www.facebook.com/Praebeo-14175222930774/>. Obecnie następuje przekierowanie na stronę <https://www.facebook.com/Auto-Rentier-14175222930774/>, na której zostały zamieszczone informacje, o treści:

„Posty

Auto Rentier

9 stycznia ·

Szanowni Klienci,

Miło nam poinformować, że nasza firma od 10 stycznia tego roku zmieni nazwę na "Auto Rentier".

Dostawaliśmy od Państwa wiele informacji, że poprzednia nazwa niewiele mówiła o samej firmie jak i o produkcie. W dodatku była trudna do wymówienia i do zapamiętania.

Dlatego wyciągając wnioski i wsłuchując się w Państwa komentarze postanowiliśmy stworzyć nową osobną markę o nazwie : Auto Rentier.

Skąd pomysł?

Jesteśmy wypożyczalnią samochodów działającą na zasadach spółdzielni, Stąd splot słów Auto oraz Rent.

W nawiązaniu do naszego produktu jakim jest 600+ zawarliśmy w nazwie również słowo RENTIER.

Rentier (fr. rentier) - osoba utrzymująca się z dochodów płynących od posiadanego kapitału, ruchomości i nieruchomości, odsetek od papierów wartościowych (akcji, obligacji itp.) lub wkładów bankowych

Jesteśmy przekonani, że zmiana nazwy firmy spowoduje lepszą rozpoznawalność marki, jednocześnie ułatwi kontakt z potencjalnymi nowymi Inwestorami.

Wiadomość dla aktualnych Klientów firmy:

Zmiana nazwy nie wpłynie na aktualnie zawarte Umowy Inwestycyjne. W ciągu najbliższych 2 tygodni każdy z Państwa otrzyma przesyłkę poleconą z potwierdzeniem zmian. W razie dodatkowych pytań zapraszamy do kontaktu z infolinią lub bezpośrednio z indywidualnym doradcą."

Nowa nazwa naszej firmy:

Dowód: zrzuty ekranu strony <https://www.facebook.com/Auto-Rentier-14175222930774/> ze stanem faktycznym na dzień 30 maja 2019 r. (karty: 427, 434-435) oraz ze stanem faktycznym na dzień 13 września 2019 r. (karty: 470, 480, 495).

AUTO RENTIER Sp. z o.o. została wpisana do Rejestru Przedsiębiorców KRS w dniu 8 listopada 2018 pod nr 0000756930. Zgodnie z wpisem do KRS przedmiotem przeważającej działalności prowadzonej przez AUTO RENTIER Sp. z o.o. jest wynajem i dzierżawa samochodów osobowych i furgonetek, a przedmiotem pozostałej działalności są m.in. handel hurtowy i detaliczny pojazdami samochodowymi, naprawa pojazdów samochodowych, działalność związana z administracyjną obsługą biura i pozostała działalność wspomagająca prowadzenie działalności gospodarczej, pozostała indywidualna działalność usługowa.

Z ustaleń Prezesa Urzędu wynika, że AUTO RENTIER Sp. z o.o. jest odrębną spółką od PRAEBEO Sp. z o.o., natomiast prezesem jednoosobowego zarządu w tych spółkach jest [...].

PRAEBEO Sp. z o.o. w piśmie z dnia 6 listopada 2018 r. oświadczyła (dowód: karty 21-22), że w ramach zawierania i wykonywania umów z klientami stosuje od 14.03.2018 r. wzór umowy pn. „UMOWA INWESTYCYJNA 600+ RENT A CAR”. Umowy między Spółką a klientami zawierane są bądź w lokalu siedziby Spółki bądź w każdym innym miejscu dogodnym dla klienta (dom, praca etc.). Spółka nie zawiera umów na odległość. Na dzień udzielania odpowiedzi Spółka pozytywnie zweryfikowała [...] wniosków, w wyniku czego zawarła [...] umów. Spółka przekazała wzory umowy pn. „UMOWA INWESTYCYJNA 600+ RENT A CAR” (dowód: karty 24-31) oraz 10 ostatnich umów zawartych przez Spółkę z [...] osobami fizycznymi [...], w tym 9 umów o nazwie „UMOWA WYNAJMU POJAZDU 600+ RENT A CAR” oraz 1 umowa o nazwie „UMOWA INWESTYCYJNA 600+ RENT A CAR” (dowód: karty 55-94) - zwane dalej także „umowy inwestycyjne”. Ponadto, Spółka oświadczyła (dowód: karta 22-23), że nie narzuca klientom, czy i w jakim banku mają zaciągać kredyt na sfinansowanie zakupu auta. Klient ma pełną dowolność formy finansowania zakupu auta i ewentualnie wyboru banku. Spółka [...]. Część klientów nabywa również auto za gotówkę, ze środków własnych.

Zgodnie z wyjaśnieniami zawartymi w piśmie z dnia 6 listopada 2018 r. (dowód: karta 23) Spółka wskazała, że [...] (na dzień udzielania odpowiedzi jest to [...] aut). Wynajem pojazdów przekazanych przez klientów, w związku z realizacją umowy, bezpośrednio prowadzi Spółka. PRAEBEO Sp. z o.o. nie posiada [...]. Ze względu na [...] skalę prowadzonej działalności i fakt, że [...]. Mieści się tam ok. [...] pojazdów. W związku z zawartymi umowami, Spółce zostało oddanych w podnajem [...] samochodów.

Ponadto, PRAEBEO Sp. z o.o. przekazała do Prezesa Urzędu wzór umowy najmu samochodu (dowód: karty 32-36), ulotkę (dowód: karta 99), wydruki printscreenów strony <https://praebeoinvest.pl>. (dowód: karty 41-49) oraz wydruk przykładowego ogłoszenia oferty wynajmu pojazdu udostępnionego przez portal www.olx.pl (dowód: karty 37-40).

Na podstawie wzorca umowy oraz umów przekazanych przez Spółkę, Prezes Urzędu ustalił, że PRAEBEO Sp. o.o. proponuje konsumentom zawarcie umowy na podstawie wzorca umowy pn. „UMOWA INWESTYCYJNA 600+ RENT A CAR”. Umowa jest zawierana pomiędzy Spółką, zwaną dalej w umowie „Projektodawcą” a drugą stroną umowy, zwaną dalej w umowie „Inwestorem”. Analiza przekazanego przez Spółkę do Prezesa Urzędu ww. wzorca umowy oraz zawartych na jego podstawie umów, które otrzymały nazwę „UMOWA WYNAJMU POJAZDU 600+ RENT A CAR” wykazała, że Spółka zamieszcza w nich postanowienia o następującej treści:

- §1. PRZEDMIOT UMOWY „Inwestor oświadcza, że stał się właścicielem samochodu: **MARKA MODEL NR REJ. ROK PROD. VIN** zwanego dalej Pojazdem.”. (dowód: karty 24, 28).
W [...] umowach zawartych z konsumentami § 1 otrzymał brzmienie: „Inwestor oświadcza, że stał się właścicielem samochodu: **wskazanego przez Projektodawcę, zwanego dalej Pojazdem.**” (dowód: [...]). W [...] umowach podano markę, model, rok produkcji i nr VIN samochodu (dowód: [...]), a w [...] umowie wskazano markę i model samochodu (dowód: [...]),
- §2. ust.1-3 WARUNKI UMOWY: „1. Inwestor zobowiązuje się i potwierdza nabycie pojazdu wskazanego przez Projektodawcę w systemie ratalnym, poprzez zawarcie z Bankiem Umowy Kredytu Samochodowego nr ... której kopia stanowi załącznik nr 1 do Umowy. 2. Inwestor oddaje w najem Projektodawcy Pojazd opisany w pkt. 1 na podstawie protokołu opisującego jego stan techniczny, który stanowi załącznik nr 2 do niniejszej umowy. Stan licznika przejechanych kilometrów w dniu przekazania wynosi ...” 3. Inwestor wyraża zgodę na dalszy komercyjny podnajem Pojazdu przez Projektodawcę” (dowód: karty 25, 29, 56, 60, 64, 68, 72, 76, 80, 84, 88, 92),
- § 3. OBOWIĄZKI PROJEKTODAWCY I INWESTORA: „1. Do obowiązków Projektodawcy należy:

- a) korzystanie z pojazdu zgodnie z zasadami eksploatacji,
- b) ponoszenie kosztów związanych z wykupieniem polisy ubezpieczeniowej OC/AC/ pojazdu w całym okresie trwania Umowy.
- c) zabezpieczenie pojazdu systemem dozoru GPS na wypadek kradzieży pojazdu.
- d) ponoszenie kosztów związanych ze wszystkimi naprawami Pojazdu i bieżącą eksploatacją Pojazdu. W tym także ponoszenie kosztów naprawy Pojazdu w przypadku szkód komunikacyjnych i innych zdarzeń losowych nie objętych ubezpieczeniem OC/AC.
- e) zwrot po zakończeniu najmu pojazdu w stanie niepogorszonym ponad stan wynikający z prawidłowej eksploatacji pojazdu.

2. Do obowiązków Inwestora należy:

- a) Rejestracja Pojazdu w podległym Inwestorowi Urzędzie Komunikacji.
  - b) przekazywanie wszelkiej otrzymanej korespondencji dotyczącej Pojazdu na adres Projektodawcy, w szczególności informacji o ewentualnych szkodach komunikacyjnych w których uczestniczył pojazd, informacji o mandatach itp. Po prawidłowym przekazaniu korespondencji dot. mandatów, Projektodawca zobowiązuje się do bieżącego regulowania tych zobowiązań.
  - c) udzielania pełnomocnictw Inwestorowi, w szczególności pełnomocnictw do reprezentowania Inwestora przez Projektodawcę przed Urzędem Komunikacji w którym Pojazd będzie zarejestrowany.” (dowód: karty 25-26, 29-30, 56-57, 60-61, 64-65, 68-69, 72-73, 76-77, 80-81, 84-85, 88-89, 92-93),
- §4. WYNAGRODZENIE „1. Strony ustalają, że czynsz tączny wypłacany Inwestorowi będzie składał się z dwóch przelewów. a) Pierwszy czynsz za wynajęty pojazd w kwocie ... PLN na rzecz raty w Banku finansującego pojazd. b) Czynsz będzie wypłacony na rachunek bankowy wskazany w Umowie Kredytu Samochodowego. NRB: ... zgodnie z harmonogramem spłaty kredytu. (dowód: karty 26, 30, 57, 61, 65, 69, 73, 77, 81, 85, 89, 93) 2. Drugi czynsz za wynajęty pojazd w kwocie 600,00 PLN na rzecz Inwestora będzie wypłacony z końcem każdego miesiąca na rachunek bankowy Inwestora. NRB: ...” (dowód: karty 26, 73).
Spółka zawiera również umowy, które w § 4. ust. 2 przewidują wypłatę drugiego czynszu raz do roku, o treści: „Drugi czynsz za wynajęty pojazd w kwocie 7200,00 PLN na rzecz Inwestora będzie wypłacany raz do roku, z góry na rachunek bankowy Inwestora. Termin wypłaty pierwszego czynszu nastąpi nie później niż w terminie 7 dni od daty podpisania niniejszej Umowy oraz w latach kolejnych w terminie 7 dni od zakończenia bieżącego roku korzystania przez Projektodawcę z auta.” (dowód: karty 57, 61, 65, 69, 77, 81, 85, 89, 93).
W [...] umowach znalazło się postanowienie, o treści: „Inwestor kwituje przyjęcie wynagrodzenia w kwocie 7200,00 PLN w gotówce.” (dowód: [...]),[...] umowy przewidywały wypłatę czynszu w kwocie 7200 zł na rachunek bankowy Inwestora (dowód: [...]),[...] umowa przewidywała drugi czynsz w kwocie 600 zł wypłacany z końcem każdego miesiąca (dowód: [...]),
  - §5. OKRES OBOWIĄZYWANIA UMOWY „1. Umowa zostaje zawarta na czas określony na okres ... miesięcy. 2. Inwestor ma prawo wypowiedzenia Umowy z zachowaniem 30 dniowego okresu wypowiedzenia. 3. Projektodawca nie może rozwiązać Umowy przed jej upływem. W przypadku bezprawnego rozwiązania Umowy przez Projektodawcę, Inwestorowi przysługuje odszkodowanie w wysokości opisanej w § 6 pkt. 2. Projektodawca nie może rozwiązać umowy, z zastrzeżeniem § 6 ust. 1 umowy. 4. Wydanie pojazdu nastąpi w dniu podpisania niniejszej Umowy.”. (dowód: karty 26-27, 30-31, 57-58, 61-62, 65-66, 69-70, 73-74, 77-78, 81-82, 85-86, 89-90, 93-94).
Umowy były zawierane na okres 96 miesięcy (dowód: karty 57, 61, 65, 69, 73, 77, 81, 85, 89, 93),
  - §6. ROZWIĄZANIE UMOWY „1. Stronom przysługuje prawo do natychmiastowego rozwiązania umowy w razie naruszenia przez którąkolwiek ze stron obowiązków

określonych w niniejszej Umowie. 2. W przypadku złamania zapisów Umowy strony ustalają karę umowną w wysokości 6000 zł.” (dowód: karty 27, 31, 58, 62, 66, 70, 74, 78, 82, 86, 90, 94).

Prezes Urzędu dokonał także utrwalenia treści serwisów internetowych dostępnych pod adresem <https://praebeoinvest.pl> oraz <https://www.facebook.com/Auto-Rentier-14175222930774/>, do którego następuje przekierowanie ze strony: <https://www.facebook.com/Praebee-14175222930774/> (dowód: karty 402-441, 468-498).

Prezes urzędu ustalił, że w związku z oferowanym przez Spółkę produktem, Przedsiębiorca stosuje następujące sformułowania:

1. w ulotce: „PRAEBEO NAJWYŻSZY POZIOM BEZPIECZEŃSTWA FINANSÓW”, „Zarabiaj od 600 do 2400 zł miesięcznie bez wychodzenia z domu”, „0,00 zł na start, zarabiasz od pierwszego miesiąca”, „Inwestuj z Praebee! To dziecinnie proste”, „Podpisując Umowę z PRAEBEO stajesz się właścicielem jednego z samochodów w naszej flocie.”, „Jednocześnie PRAEBEO wynajmuje ten samochód od Ciebie!”, „PRAEBEO wynajmując samochody w ofercie długoterminowej wypracowuje Twój miesięczny zysk w wysokości od 600 do nawet 2400 zł”, „A to wszystko bez Twojego udziału.”, „Wystarczy, że jesteś: - osobą pełnoletnią - masz stałe źródło dochodu - posiadasz dobrą historię kredytową” (dowód: karta 99),
2. na stronie internetowej <https://praebeoinvest.pl>: „PRAEBEO NAJWYŻSZY POZIOM BEZPIECZEŃSTWA FINANSÓW”, „ Liczba samochodów, w którą inwestujesz to: min 1”, „600 zł Wynagrodzenie miesięczne 7200 zł Wynagrodzenie roczne 57600 zł Wynagrodzenie w ciągu całej umowy”, „ZŁÓŻ WNIOSEK”, „WYSTARCZY DOWÓD!”, „Podpisują Państwo Umowę z PRAEBEO INVEST na zakup i jednoczesny wynajem zakupionego samochodu.”, „Dzięki uproszczonym procedurom, decyzja o możliwości przystąpienia do projektu przyznana jest w ciągu jednego dnia od złożenia wniosku.”, „Firma PRAEBEO INVEST wynajmuje Państwa samochód osobom prywatnym i firmom w całym okresie obowiązywania Umowy. Zapewniamy pełne ubezpieczenie samochodu oraz serwis techniczny. Po zakończeniu Umowy - samochód wraca do Państwa.”, „Pieniądze z wynajmu samochodu spłacają kredyt samochodowy, jednocześnie pozwalają zarabiać miesięcznie 600 zł netto.”, „600 zł co miesiąc trafia na Państwa konto, bez wychodzenia z domu. I tak aż przez nawet 96 miesięcy!”, „600 zł wynagrodzenie miesięczne 7200 zł wynagrodzenie w skali roku, 57600 zł wynagrodzenie w skali całej umowy” (dowód: karty 41-46, 49, 403),
3. na stronie internetowej <https://www.facebook.com/Auto-Rentier-14175222930774/>, do której następuje przekierowanie ze strony <https://www.facebook.com/Praebee-14175222930774/>: „PRAEBEO NAJWYŻSZY POZIOM BEZPIECZEŃSTWA FINANSÓW”, „600 zł miesięcznie. 7200 zł rocznie. 57600 zł łącznie.” (dowód: karty 427, 433, 436, 471, 477, 482), „Podpisując Umowę Inwestycyjną z Praebee Invest, masz do wyboru: otrzymywać 600 zł wynagrodzenia miesięcznie, lub jednorazowo 7200 zł rocznie. Skontaktuj się z nami, a powiemy Ci, jak zacząć zarabiać.” (dowód: karty 437, 441, 471 odwrot, 477, 496, 497), „Kup jeden samochód, drugi otrzymasz GRATIS* Auto za Auto - tylko z Praebee Invest.”, „*) Koszty zakupu drugiego samochodu mogą być ograniczone do zera w przypadku, jeśli rata za samochód w Banku będzie niższa lub równa 600 zł. W przypadku wyższej raty (droższego samochodu) na Kupującym ciąży obowiązek dopłaty różnicy pomiędzy wynagrodzeniem 600 zł a faktyczną wysokością raty.”, „Pierwszy samochód zarabia na drugi, który użytkujesz. Tak, dobrze rozumiesz! - kupujesz dwa samochody! Dzięki Umowie Rent A Car pierwszy samochód zarabia na siebie oraz spłaca w całości* lub częściowo Twoje drugie auto. Samochód nabywany jest w systemie ratalnym. Comiesięczny czynsz z najmu samochodu za pośrednictwem Praebee Invest spłaca ratę kredytu, a jednocześnie generuje 600 zł dodatkowego dochodu. Właśnie ta nadwyżka spłaca drugie auto - Dzięki takiemu rozwiązaniu, Twój pierwszy samochód finansuje

zakup drugiego samochodu. Pieniądze z wynajmu pierwszego pojazdu, splanują Twój wymarzony samochód, dzięki czemu koszty zakupu samochodu jesteśmy w stanie obniżyć nawet do zera*.” (dowód: karty 427 odwrót, 431, 438-439, 471 odwrót, 476 odwrót, 483, 498), „Dowiedz się, jak zarabiać dodatkowo 7200 zł rocznie.” (dowód: karty 427 odwrót, 432, 440, 471 odwrót, 477, 484), „Bezpieczna inwestycja” (dowód: karta 493), „WYPOŻYCZAJ I ZARABIAJ! Zarabiaj 600 zł miesięcznie na czysto, bez żadnego wkładu własnego! Zaczniemy od tego - że nie zapłacisz ani złotówki - a od pierwszego miesiąca współpracy Twoje konto bankowe zasilać będzie od 600 do 2400 zł. Brzmi jak żart? A jednak jest to możliwe. Stworzyliśmy unikalny system zarabiania pieniędzy. W trakcie całej Umowy zarobisz ponad 50 tys zł! W dodatku nie ponosisz żadnego ryzyka nie musisz płacić niczego z „góry”.” (dowód: karta 494).

Ponadto, na głównej stronie <https://praebeoinvest.pl> zamieszczone były wyjaśnienia zawarte w tabeli zatytułowanej FAQ, o następującej treści (dowód: zrzuty ekranu strony <https://praebeoinvest.pl> ze stanem faktycznym na dzień 28 września 2018 r.):

„GDZIE JEST W TYM WSZYSTKIM HACZYK?

Umowa jest bardzo przejrzysta. Chętnie wyślę Panu jej wzór do zapoznania się, a sam Pan zrozumie, że nie ma ukrytych zapisów. Pan wynajmuje nam swoją zdolność kredytową z której kupowany jest samochód pod wypożyczalnię. Dzięki temu miesięcznie osiąga Pan stały pasywny dochód w wysokości min. 600 zł.” (dowód: karta 408),

„Umowa Inwestycyjna jest bardzo przejrzysta. Jej wzór jest dostępny na naszej stronie. W razie dodatkowych pytań wszelkich informacji udzieli Państwu nasz konsultant. Najprościej mówiąc, Państwo wynajmują nam swoją zdolność kredytową z której finansowany jest przedmiot inwestycji (samochód) przeznaczony do zasilenia naszej floty pojazdów na wynajem. Dzięki temu osiągają Państwo stały pasywny dochód w wysokości min. 600 zł miesięcznie.” (dowód: wydruk strony załączony przez Spółkę do pisma z dnia 6 listopada 2018 r., karta 48),

„CZY MOGĘ WZIĄĆ KREDYT NA KRÓCEJ NIŻ 8 LAT

Niestety, aby samochód mógł się finansować z wynajmu jednocześnie zarabiając dla Pana 600 zł miesięcznie rata musi być w określonej wysokości. Przy krótszym okresie rata byłaby zbyt wysoka abyśmy mogli ją pokryć i jeszcze wygenerować wynagrodzenie dla Pana.” (dowód: karta 409),

„CO JAK UKRADNĄ SAMOCHÓD?

Samochód jest ubezpieczony. Zapewniamy pełny pakiet OC/AC, dzięki temu nawet w wypadku kradzieży - jest Pan zabezpieczony.” (dowód: karta 410),

„CO JAK ROZWIĄŻECIE ZE MNĄ UMOWĘ A JA ZOSTANĘ Z KREDYTEM

Rozwiązując Umowę złamalibyśmy prawo. Umowa gwarantuje Panu, że w okresie całej Umowy będziemy wynajmować pojazd. W przypadku niedotrzymania warunków Umowy przewidziane są kary finansowe. Chętnie udostępnię wzór Umowy.” (dowód: karta 411),

„CO Z SAMOCHODEM PO ZAKOŃCZENIU UMOWY?

Po zakończeniu Umowy samochód wraca do Pana.” (dowód: karta 412),

„GDZIE MIEŚCI SIĘ WASZA FIRMA?

Mieścimy się w Warszawie Ale odległość to nie problem, jeśli jest Pan z innego miasta, jest możliwość złożenia wniosku online. Nie ma potrzeby przyjeżdżania do Warszawy, podpisanie ewentualnej Umowy może odbyć się we wskazanym przez Pana miejscu.” (dowód: karta 413),

„CO W PRZYPADKU JESLI KIEROWCA WYNAJĘTEGO POJAZDU BĘDZIE POD WPŁYWEM ALKOHOLU LUB INNYCH UŻYWEK?

W takim wypadku odpowiedzialność spada wyłącznie na tego kierowcę. Właściciel pojazdu w żaden sposób nie odpowiada za wykroczenia popełnione przez użytkownika pojazdu. Osoba wypożyczająca samochód bierze za niego pełną odpowiedzialność. W przypadku np. ucieczki z miejsca zdarzenia - udostępnimy dane użytkownika oraz zapisy z monitoringu GPS odpowiednim organom.” (dowód: karta 414-415),

„A WY NA CZYM ZARABIACIE?

Pani płacimy 600 zł plus ratę w Banku. Czyli ok. 1500 zł miesięcznie. Ale na wynajmie samochodu zarabiamy więcej, bo dzienne stawki za wynajem to ok. 100 zł. Oczywiście trzeba uwzględnić że to my płacimy za serwis i ubezpieczenie. Więc nasz zysk jest ukryty w różnicy tego za ile wynajmiemy Pana samochód.” (dowód: karta 416),

„OD JAK DAWNA DZIAŁACIE NA RYNKU?

Działamy na rynku od czerwca 2016 roku. Nasza firma zajmuje się nie tylko programem 600+. Mamy wiele innych ciekawych rozwiązań jak np. Anonimowy Rachunek Bankowy. Zajmujemy się również ubezpieczeniami i doradztwem finansowym.” (dowód: karta 417),

„ILE MACIE JUŻ TAKICH SAMOCHODÓW?

Nie jestem w stanie określić dokładnej liczby. Nie mam takich informacji, ale na pewno kilkadziesiąt.” (dowód: karta 418),

„CZY MUSZĘ BRAĆ KREDYT? CO JEŚLI MAM GOTÓWKĘ

Nie trzeba brać kredytu. Kredyt jest tylko ułatwieniem. Jeśli dysponuje Pan taką gotówką to zakupu samochodu można dokonać bez zaciągania kredytu. Wtedy Pana rachunek zasilać będzie nie 600 zł a 1500 zł miesięcznie.” (dowód: karta 419),

„NA JAKI OKRES JEST TA INWESTYCJA?

Umowa podpisywana jest na 96 miesięcy. Przez całą Umowę zarobi Pan łącznie 57600 zł.” (dowód: karta 420),

„CO JAK SAMOCHÓD SIĘ ZEPSUJE?

Każdy samochód objęty jest ochroną. Wykupujemy polisę OC/AC na każdy pojazd na cały okres finansowania i trwania Umowy. W sytuacji naprawy wszystkie koszty ponosi nasza firma. Bez względu czy będą to klocki hamulcowe, skrzynia biegów czy silnik, obowiązek serwisowania spoczywa na nas - zgodnie z Umową. Tak samo się dzieje w przypadku szkód komunikacyjnych.” (dowód: karta 421),

„CO JAK NIE BĘDZIE CHĘTNEGO NA WYNAJEM?

Rynek wynajmu samochodów w Polsce jest bardzo dynamiczny. Obserwujemy stały wzrost zainteresowania Klientów takim rozwiązaniem. Współpracujemy z dużymi korporacjami przewozu osób jak: [...] czy [...]. Nasze samochody wykorzystywane są także jako samochody zastępcze w sieciach naprawczych różnych warsztatów. Umowa gwarantuje Panu wypłatę niezależnie od tego czy samochód jest wynajęty czy też nie. Nie wpływa to na wypłatę wynagrodzenia.” (dowód: karta 422),

„CZY MAM WPLYW NA TO JAKI SAMOCHÓD KUPUJĘ?

Budujemy flotę pojazdów w oparciu o konkretne marki i modele. W momencie składania wniosku możemy określić Pana preferencje, i jeśli będą one zbieżne z zapotrzebowaniem naszych kontrahentów, na pewno uwzględnimy Pana sugestię.” (dowód: karta 423),

„W JAKIEJ WYSOKOŚCI BIORĘ KREDYT? ILE KOSZTUJE SAMOCHÓD?

Średni koszt kupowanego samochodu w naszej flocie to ok. 70.000 zł.” (dowód: karta 424),

„CZY MOGĘ WAM WYNAJAĆ SWÓJ SAMOCHÓD?

Tak, pod warunkiem że spełnia on nasze wymagania flotowe. Samochód nie może być starszy niż 3 lata. Najlepiej aby było to auto 7 miejscowe. Preferujemy silniki diesla o pojemnościach nie większych niż 2 litry. Zgłoszenie swojego samochodu jest każdorazowo rozpatrywane indywidualnie. Samochód musi przejść szczegółowe oględziny przed wydaniem decyzji o przyjęciu go do naszej floty.” (dowód: karta 425).

Jednocześnie Spółka, na wezwanie Prezesa UOKiK, o treści: „Proszę wyjaśnić, co oznacza sformułowanie zamieszczone na stronie internetowej: <https://praebeoinvest.pl/> „Państwo wynajmują nam swoją zdolność kredytową” (dowód: karta 18 odwrot), oświadczyła, że po otrzymaniu pisma z UOKiK i przeanalizowaniu treści sloganu, z uwagi na możliwość jego niezrozumienia przez potencjalnych klientów, postanowiła zmienić zapisy na stronie FAQ i inaczej wytłumaczyć jej ofertę. Spółka oświadczyła: „**Było to sformułowanie niefortunne, użyte jako skrót myślowy, mający jedynie na celu jak najłatwiejszą próbę zobrazowania zasady działania naszej oferty potencjalnemu klientowi. Nie było naszym zamiarem wprowadzenie klienta w błąd, co do zasad współpracy z nami.**” (dowód: karta 22).

Jak już wcześniej zostało wskazane, PRAEBEO przekazała Prezesowi Urzędu [...] umów zawartych z [...] osobami fizycznymi [...]. Żadna z umów przekazanych przez PRAEBEO Sp. z o.o. nie przewidywała zakupu samochodu bez zaciągania kredytu. Po wystąpieniu do [...], Prezes Urzędu ustalił, że każda z tych osób zawarła umowę kredytu gotówkowego z [...] (w tym jedna osoba zawarła [...] umowy kredytowe) - dowód: karty 182-331. Co więcej, wbrew postanowieniom umowy inwestycyjnej, nie były to umowy kredytu samochodowego. Z umów kredytu gotówkowego, zawartych z kredytobiorcami (konsumentami) wynika, że były to kredyty gotówkowe, przeznaczone na dowolny cel konsumpcyjny.

Z ustaleń Prezesa Urzędu wynika, że konsumenci przed zawarciem umowy z PRAEBEO Sp. z o.o. składali wniosek o kredyt gotówkowy. Zawarcie umowy inwestycyjnej z PRAEBEO Sp. z o.o. następowało po pozytywnym rozpatrzeniu wniosku o kredyt. Najczęściej zawarcie umowy kredytu gotówkowego oraz umowy inwestycyjnej następowało tego samego dnia. [...] Szczegółowe informacje w odniesieniu do poszczególnych kredytobiorców (konsumentów) wraz z informacją o dacie zawarcia umowy z PRAEBEO Sp. z o.o., dacie wniosku o kredyt gotówkowy oraz dacie zawarcia umowy z [...] i dacie przelewu na rachunek PRAEBEO Sp. z o.o. obrazuje poniższa tabela:

	Konsum ent /Konsum entka	Data wniosku o kredyt	Data zawarcia umowy z bankiem [...]	Data zawarcia umowy z PRAEBEO Sp. z o.o.	Data przelewu na rachunek PRAEBEO Sp. z o.o.
1	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
2	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
3	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
4	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
5	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]

6	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
7	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
8	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]

Z przekazanych przez konsumentów czterech faktur wynika, że sprzedawcą samochodów stanowiących przedmiot umowy inwestycyjnej była PRAEBEO Sp. z o.o. Faktury zostały wystawione na kwoty: [...] zł (dowód: [...], karta 115), [...] zł (dowód: [...], karta 364) oraz dwie na kwotę [...] zł. (dowód: [...], karta 160, [...] - karta 447 odwrót).

Zauważyć należy, że zawarcie umowy kredytu konsumenckiego pomiędzy bankiem a konsumentem skutkowało powstaniem zobowiązania po stronie konsumenta i to na kwotę wyższą niż kwota przelewu dokonana na rzecz PRAEBEO Sp. z o.o., co wynika z faktu, że całkowita kwota do zapłaty przez konsumenta obejmuje sumę całkowitego kosztu kredytu i całkowitej kwoty kredytu, co ilustruje poniższa tabela:

	Konsument/ Konsumentka	Kwota przelewu na rachunek PRAEBEO Sp. z o.o.	Całkowita kwota kredytu	Całkowita kwota do zapłaty przez konsumenta (suma całkowitego kosztu kredytu i całkowitej kwoty kredytu)
1	[...]	[...]	[...]	[...]
2	[...]	[...]	[...]	[...]
3	[...]	[...]	[...]	[...]
4	[...]	[...]	[...]	[...]
5	[...]	[...]	[...]	[...]
6	[...]	[...]	[...]	[...]
7	[...]	[...]	[...]	[...]
8	[...]	[...]	[...]	[...]

(opracowano na podstawie informacji zawartych w Umowach kredytu gotówkowego oraz potwierdzeń wykonania operacji)

Ponadto [...], pismem z dnia 4 kwietnia 2019 r., przekazał informacje w odniesieniu do poszczególnych kredytobiorców (konsumentów) o historii kredytu, tj. [...], co ilustruje poniższa tabela:

	Konsum ent /Konsum entka	Przelew środków na spłatę raty przez PRAEBEO Sp. z o.o. [...]	Historia kredytu
1	[...]	[...]	[...]

2	[...]	[...]	[...]
3	[...]	[...]	[...]
4	[...]	[...]	[...]
5	[...]	[...]	[...]
6	[...]	[...]	[...]
7	[...]	[...]	[...]
8	[...]	[...]	[...]

(opracowano na podstawie informacji zawartych w Umowach wynajmu pojazdu 600+ rent a car - dowód: karty 55-94, we Wnioskach o kredyt gotówkowy i Umowach kredytu gotówkowego - dowód: karty 182-331, [...] - dowód: karty 332-352, w piśmie [...] z dnia 4 kwietnia 2019 r. - dowód: karty 176-181)

PRAEBEO Sp. z o.o. nie udzieliła odpowiedzi na kolejne wezwanie, wezwanie-monit oraz wezwanie-monit ostateczny Prezesa Urzędu do przekazania dokumentów i informacji (dowód: karty 100-107, 145-149).

Na podstawie umów dotychczas przekazanych przez Spółkę, Prezes Urzędu ustalił dane adresowe konsumentów, z którymi Spółka zawarła umowy i zwrócił się do [...] osób z prośbą o przekazanie dokumentów i informacji dotyczących działalności prowadzonej przez PRAEBEO Sp. z o.o. (dowód: karty 108-109, 144, 165-166). Odpowiedzi konsumentów na wezwanie Prezesa UOKiK (pisownia oryginalna):

[...] (dowód: karta 110):

„O wyborze banku nie decydowałem. (...) Pracownik PRAEBEO załatwił wszystkie formalności w tym wybór banku.”

„Nie miałem wpływu na wybór samochodu. Wy tłumaczono mi że akurat na taki model (który zakupiłem), jest klient na wynajem. PRAEBEO decydowało o wyborze samochodu.”

„Umowa zawarta u mnie w domu”

„PRAEBEO wypłaca czynsz na moją rzecz jak na razie w terminie, ale raty kredytów to już nie. Są opóźnienia w wypłacie rat leasingowych. Już kilka razy dostawałem upomnienia z banków o zaległych płatnościach. Na tę chwilę jeden z banków grozi wypowiedzeniem umowy z tytułu braku zaległej wpłaty. Muszę upominać się o wpłaty z tytułu rat!”

[...] (dowód: karty 111, 357):

„Decydowała firma Praebee o wyborze banku, w jego uzyskaniu pomagał mi jeden z pracowników firmy Praebee wszystkie dokumenty dostarczył mi osobiście przedstawiciel firmy Praebee.”

„Nie miałem żadnego wpływu nad wyborem auta, firma praeebeo decydowała nad tą sprawą.”

„Umowa została podpisana po za siedzibą firmy praeebeo w restauracji nie daleko mojego miejsca zamieszkania, druga zaś już nie podpisywana była w aucie przedstawiciela praeebeo.”

„Praebee notorycznie spóźnia się opłatą raty na rzecz banku nawet do 7 dni. Wynagrodzenie jakie mi zaoferowano było płatność za cały rok z góry przy podpisaniu umowy.”

„Ze strony praeebeo lub autorentier nie ma żadnej odpowiedzi cisza nie splacaja rat nie da się odzyskać kupionych niby aut. (...)”

[...] (dowód: karty 112-114):

„Nie zdecydowałam o wyborze Banku w którym zaciągnęłam kredyt na sfinansowanie zakupu samochodu. O tym wyborze zdecydował pracownik firmy PRAEBEO (...)”

„Nie miałam żadnego wpływu na zakup samochodu wyboru marki auta oraz nie została mi udostępniona żadna dokumentacja zakupu auta. Nie miałam wpływu jaki to będzie samochód.”

„Wszelkie transakcje i umowy były sporządzane u mnie w domu.”

„PRAEBEO Sp. z o.o. przez pierwsze trzy miesiące wywiązywało się z umowy pojazdu 600+ rent a car. Od stycznia 2019 r. firma przestała opłacać raty kredytu. Na chwilę obecną mam zadłużenie w Banku i grozi mi egzekucja komornicza. Za wynajem samochodu zostało mi wypłacone jednorazowo 7200 zł w dniu [...] przy podpisywaniu umowy w moim mieszkaniu, [...]”

[...] (dowód: karty 150-151):

„Nie decydowałem o wyborze banku. (...) Telefonicznie zostałem poinformowany o udzieleniu mi kredytu. Po jakimś czasie, gdy przyszła informacja z banku, że udzielono mi jeszcze [...]. Kredytu powiedziano mi, że wpisali przy wypełnianiu wniosku, że zarabiam [...] zł. I chyba na tej podstawie udzielono mi drugiego kredytu, który również przejęli (byli dysponentem mojego konta) Wszystkie formalności załatwiali oni.”

„Nie miałem wpływu na to jaki samochód kupuję. Wszystkim zajęło się PRAEBEO o wszystkim informował mnie [...] (pomijając szczegóły odpowiadał wymijająco).”

„Także przestali płacić zobowiązanie/a”

[...] (dowód: karty 355-356):

„O wyborze banku finansującego zakup samochodu nie decydowałam ja, zaś o całości tej umowy zdecydowała spółka PRAEBEO jako pośrednik kredytowy. Spółka ta sporządziła i złożyła w moim imieniu wniosek o kredyt. Wniosek ten polecono mi podpisać „in blanco”, po czym pracownik spółki wypełnił go i złożył do banku [...] (...)”

„Obecnie przed Prokuraturą Rejonową w [...] toczy się postępowanie karne obejmujące swoim zakresem przedmiotowym działania pośrednika, którym w moim imieniu zawarł tę

umowę z Państwa Bankiem tj. PRAEBEO Sp. z o.o. i osób działających za ten podmiot, a które to działanie wyczerpuje znamiona oszustwa na niekorzyść mojej osoby. (...)"

„Nie miałam żadnego wpływu na wybór zakupionego samochodu, o jego wyborze zdecydowała spółka PRAEBEO. Nie byłam również faktyczną stroną umowy o zakup pojazdu, dlatego nie posiadam żadnych informacji o tym, od kogo pojazd został nabyty i nie posiadam dokumentów potwierdzających nabycie pojazdu.”

„Z dostępnych mi informacji zdobytych w Wydziale Komunikacji Starostwa Powiatowego w [...] wynika, iż zarejestrowano na moją osobę pojazd - samochód marki [...]. Wartość rynkowa takiego pojazdu określana jest na 50 000 zł, co czyni absurdalnym zawieranie przez firmę PRAEBEO Sp. z o.o. umowy kredytowej na kwotę o 22 000 zł wyższą niż rzeczywista wartość pojazdu, jaki miałby służyć do spłaty kredytu. (...)"

„Umowa z firmą PRAEBEO została podpisana przez jej przedstawiciela i mnie w restauracji [...], a zatem poza siedzibą przedsiębiorstwa Spółki. Nie byłam informowana o jakichkolwiek moich prawach jako konsumenta, a także nie przekazano mi formularza odstąpienia od umowy czy innych pouczeń.”

„Spółka PRAEBEO nie wywiązuje się do dnia dzisiejszego z warunków umowy, tj. nie wypłaca czynszu na rzecz raty w banku [...] zgodnie z harmonogramem spłaty rat. (...)"

[...] (dowód: karty 358-359):

„Umowa wynajmu pojazdu 600+ rent została zawarta poza lokalem przedsiębiorstwa, a dokładnie została zawarta w [...] (miejsce gdzie wówczas pracowałem) w dniu [...]. Umowa została zawarta w formie pisemnej. Nie zostałem poinformowany o sposobie odstąpienia od umowy. Termin możliwości odstąpienia od umowy jest zawarty w umowie którą podpisałem, a także nie otrzymałem wzoru formularza odstąpienia od umowy.”

„Samochód będący przedmiotem tej umowy został opisany słownie w rozmowie telefonicznej z przedstawicielem tj. [...], mianowicie że zakupiony zostanie [...] a z mandatu który otrzymałem okazało się że został zakupiony samochód [...]. Oświadczam że nie otrzymałem dodatkowych załączników do podpisanej przeze mnie umowy, więc nie jestem w stanie ich przedstawić.”

„Umowę kredytu na sfinalizowanie zakupu samochodu będącego przedmiotem umowy wynajmu pojazdu 600+ rent a car/umowy inwestycyjnej 600+ rent a car podpisałem z bankiem [...]. Umowa z bankiem została podpisana nie w siedzibie banku lecz w tym samym miejscu co umowa PRAEBEO tj. [...]"

„Oświadczam, że firma PRAEBEO sfinalizowała raty za pierwsze 3 miesiące oraz wypłaciła przez przedstawiciela mi kwotę 7200 zł za pierwszy rok współpracy w momencie zawierania umowy w dniu [...] w formie gotówkowej. Po upływie owych 3 miesięcy które opłaciła firma PRAEBEO w dniu [...] otrzymałem wezwanie do zapłaty raty pożyczki zawartej na zakup samochodu, którą tak naprawdę miała spłacać firma PRAEBEO. Takich wezwań otrzymałem 3 sztuki, które później sam opłacałem. W tej chwili spłacam raty osobiście aby nie stać się dłużnikiem. Rata wynosi [...] zł co przerasta moje możliwości biorące pod uwagę ile zarabiam. Ponadto otrzymałem także mandat za wykroczenie niby moim samochodem z dnia [...]. Wszelkie wezwania do zapłaty odsyłam do firmy PRAEBEO ale nie ma z ich strony odzewu ani nie regulują leżących po ich stronie związanych z umową opłat.”

Prezes Urzędu ustalił także, że w Prokuraturze Okręgowej w Warszawie w sprawie PO III Ds. 129.2018 prowadzone jest postępowanie dotyczące m.in. czynów popełnionych na szkodę wielu pokrzywdzonych w związku z zawieraniem przez nich z PRAEBEO sp. z o.o. umów wynajmu pojazdu 600+ rent a car. Do tego postępowania dołączono postępowanie Prokuratury Rejonowej w [...] w sprawie o czyn z art. 286 § 1 kk i inne na szkodę [...] (dowód: karta 463). W piśmie - zawiadomieniu o uzasadnionym podejrzeniu popełnienia przestępstwa oszustwa z dnia [...] wskazał, że [...] (dowód: karta 442). Z kolei w protokole z przyjęcia

ustnego zawiadomienia o przestępstwie i przestłuchania w charakterze świadka osoby zawiadamiającej, [...] oświadczył, że [...] (dowód: karty 448-450).

Ponadto, w Komendzie Powiatowej Policji w [...] pod nadzorem Prokuratury Rejonowej w [...] prowadzone jest postępowanie sprawdzające [...], w sprawie doprowadzenia do niekorzystnego rozporządzenia własnym mieniem [...] przez firmę PRAEBEO Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie tj. o czyn z art. 286 § 1 kk. (dowód: karta 353).

Prezes Urzędu ustalił także, że w latach 2016-2018 firmy [...] oraz [...] nie współpracowały z PRAEBEO Sp. z o.o. oraz PRAEBEO Sp. z o.o. nie występowała do ww. firm z ofertą współpracy w latach 2016-2019 (dowód: karty 399-401).

Jednocześnie Prezes Urzędu ustalił, że w Urzędach Skarbowych, właściwych ze względu na miejsce siedziby Spółki, nie odnotowano wpływu zeznań podatkowych PRAEBEO Sp. z o.o. o wysokości osiągniętego dochodu (poniesionej straty) CIT-8 za 2016, 2017 oraz 2018 r. (dowód: karty 501-502, 521). Naczelnik Trzeciego Urzędu Skarbowego Warszawa - Śródmieście poinformował, że odnotowano jedynie wpływ deklaracji [...] (dowód: karta 521).

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów zważył, co następuje.

Interes publiczny

Stosownie do art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (t.j. Dz. U. z 2019 r., poz. 369 i 1667, dalej „ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów” lub „uokik”), ochrona interesów przedsiębiorców i konsumentów podejmowana jest w ramach działań Prezesa Urzędu w interesie publicznym. Ingerencja Prezesa Urzędu ma na celu ochronę interesów zbiorowości, a nie wprost poszczególnych, indywidualnych uczestników rynku. Naruszenie interesu publicznego stanowi bezwzględny warunek uznania kompetencji Prezesa Urzędu do rozstrzygnięcia określonej sprawy. Interes publiczny zostaje naruszony wówczas, gdy działania przedsiębiorcy godzą w interesy ogólnospołeczne i dotyczą szerokiego kręgu uczestników rynku, zaburzając jego prawidłowe funkcjonowanie.

W ocenie Prezesa Urzędu, rozpatrywana sprawa ma charakter publicznoprawny. Skutkami działań Przedsiębiorcy dotknięty mógł zostać nieoznaczony z góry krąg konsumentów - wszyscy konsumenci, którzy korzystając ze strony internetowej zapoznali lub mogli zapoznać się z ofertą Przedsiębiorcy zamieszczoną na stronie internetowej <https://praebeoinvest.pl> oraz fanpage na Facebooku <https://www.facebook.com/Praebeo-14175222930774/>, a następnie podjęli działania mające na celu podpisanie umowy inwestycyjnej ze Spółką. Działania Przedsiębiorcy nie dotyczą więc interesów poszczególnych osób, których sprawy miałyby charakter jednostkowy, indywidualny i nie dający się porównać z innymi, ale szerszego kręgu konsumentów, kontrahentów Przedsiębiorcy, których sytuacja jest identyczna. Naruszenie interesu publicznoprawnego przejawia się tym samym w naruszeniu zbiorowego interesu konsumentów. W niniejszej sprawie istnieje więc możliwość poddania zachowania Przedsiębiorcy dalszej ocenie pod kątem stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów.

Naruszenie art. 24 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów

Zgodnie z art. 24 ust. 1 uokik, zakazane jest stosowanie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów. Natomiast art. 24 ust. 2 uokik stanowi, że przez praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów rozumie się godzące w nie sprzeczne z prawem lub dobrymi obyczajami zachowanie przedsiębiorcy. Na gruncie niniejszej sprawy zbiorowe interesy konsumentów podlegają zatem ochronie przed wymierzonymi w nie naruszeniami, polegającymi na sprzecznych z prawem działaniach przedsiębiorcy.

W związku z powyższym, dla uznania zachowania przedsiębiorcy za niezgodne z zawartym w ustawie o ochronie konkurencji i konsumentów zakazem stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów należy wykazać, że spełnione zostały kumulatywnie trzy następujące przesłanki:

- oceniane zachowanie musi być podejmowane przez podmiot będący przedsiębiorcą w rozumieniu przepisów ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów,
- zachowanie przedsiębiorcy jest sprzeczne z prawem lub dobrymi obyczajami,
- zachowanie to godzi w zbiorowe interesy konsumentów.

Status przedsiębiorcy

Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów zawiera legalną definicję przedsiębiorcy. Zgodnie z art. 4 pkt 1 uokik pod pojęciem tym należy rozumieć przedsiębiorcę w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców (Dz.U. z 2019 r. poz.1495, dalej jako „Prawo przedsiębiorców”). Art. 4 ust. 1 Prawa przedsiębiorców za przedsiębiorcę uznaje m. in. osobę prawną wykonującą działalność gospodarczą.

PRAEBEO Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie jest przedsiębiorcą w rozumieniu art. 4 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Jest bowiem osobą prawną wykonującą we własnym imieniu działalność gospodarczą i jest wpisana do Rejestru Przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego przez Sąd Rejonowy dla Miasta Warszawy w Warszawie, XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS 0000623292. Zgodnie z wpisem do KRS przedmiotem działalności Przedsiębiorcy jest między innymi pozostała działalność wspomagająca usługi finansowe, z wyłączeniem ubezpieczeń i funduszy emerytalnych oraz sprzedaż hurtowa i detaliczna samochodów osobowych i furgonetek. Tym samym, Przedsiębiorca przy wykonywaniu działalności gospodarczej podlega rygorom określonym w ustawie o ochronie konkurencji i konsumentów i jego działania mogą podlegać ocenie w aspekcie naruszenia zakazu stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów.

Sprzeczność z prawem lub dobrymi obyczajami

Kolejną przesłanką, która musi być spełniona, aby było możliwe stwierdzenie naruszenia art. 24 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, jest bezprawność działania przedsiębiorcy rozumiana jako sprzeczność działania z powszechnie obowiązującymi przepisami prawa lub sprzeczność z dobrymi obyczajami. Zgodnie z art. 24 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, zakazane jest stosowanie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów. Art. 24 ust. 2 ww. ustawy przez praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów rozumie godzące w nie sprzeczne z prawem lub dobrymi obyczajami zachowanie przedsiębiorcy, w szczególności: naruszanie obowiązku udzielania konsumentom rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji; nieuczciwe praktyki rynkowe lub czyny nieuczciwej konkurencji; proponowanie konsumentom nabycia usług finansowych, które nie odpowiadają potrzebom tych konsumentów ustalonym z uwzględnieniem dostępnych przedsiębiorcy informacji w zakresie cech tych konsumentów lub proponowanie nabycia tych usług w sposób nieadekwatny do ich charakteru. Zgodnie z art. 24 ust. 3 ww. ustawy nie jest zbiorowym interesem konsumentów suma indywidualnych interesów konsumentów.

W otwartym katalogu zakazanych praktyk ustawodawca umieścił m.in.: naruszenie obowiązku udzielania konsumentom rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji (art. 24 ust. 2 pkt 2 uokik) oraz nieuczciwe praktyki rynkowe lub czyny nieuczciwej konkurencji (art. 24 ust. 2 pkt 3 uokik).

W ocenie Prezesa UOKiK, w odniesieniu do zarzutu zawartego w pkt I sentencji niniejszej decyzji, bezprawność działań podejmowanych przez PRAEBEO Sp. z o.o. można wywieść z naruszenia obowiązku udzielenia konsumentom rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji określonego w art. 24 ust. 2 pkt 2 uokik. Z kolei, stosowanie przez Spółkę nieuczciwych praktyk rynkowych jest przedmiotem zarzutów opisanych w pkt. I.2 - I.4 sentencji niniejszej decyzji.

Ocena prawna poszczególnych zarzutów stawianych Spółce.

Praktyka opisana w pkt I.1. rozstrzygnięcia decyzji

Pierwsza z zarzucanych Przedsiębiorcy praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów polega na naruszeniu obowiązku udzielenia konsumentom rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji poprzez nieinformowanie konsumentów o sposobie i terminie wykonania prawa odstąpienia od umowy zawieranej na podstawie wzorca umowy pn. „UMOWA INWESTYCYJNA 600+ RENT A CAR”, na podstawie art. 27 ustawy z dnia 30 maja 2014 r. o prawach konsumenta (Dz. U. z 2019 r. poz. 134 ze zm., dalej również: „ustawa o prawach konsumenta”), a także nieprzedłożenie konsumentom wzorca formularza odstąpienia od umowy i godzi w zbiorowe interesy konsumentów, co jest sprzeczne z art. 12 ust. 1 pkt 9 ustawy o prawach konsumenta, a tym samym stanowi naruszenie art. 24 ust. 1 i 2 pkt 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

W ocenie Prezesa Urzędu bezprawność działań podejmowanych przez PRAEBEO Sp. z o.o. należy wywieść z naruszenia obowiązku udzielenia konsumentom rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji określonego w art. 24 ust. 2 pkt 2 uokik. Obowiązek informacyjny wynika z art. 12 ust. 1 pkt 9 ustawy o prawach konsumenta, zgodnie z którym, najpóźniej w chwili wyrażenia przez konsumenta woli związania się umową na odległość lub poza lokalem przedsiębiorstwa przedsiębiorca ma obowiązek poinformować konsumenta w sposób jasny i zrozumiały o sposobie i terminie wykonania prawa odstąpienia od umowy na podstawie art. 27, a także wzorze formularza odstąpienia od umowy, zawartym w załączniku nr 2 do ustawy.

W tym miejscu należy wskazać, że art. 12 ust. 1 pkt 9 ustawy o prawach konsumenta transponuje art. 6 ust. 1 lit. h dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/83/UE z dnia 25 października 2011 r. w sprawie praw konsumentów, zmieniająca dyrektywę Rady 93/13/EWG i dyrektywę 1999/44/WE Parlamentu Europejskiego i Rady oraz uchylająca dyrektywę Rady 85/577/EWG i dyrektywę 97/7/WE Parlamentu Europejskiego i Rady (Dz.Urz. UE L 304 z 22.11, s. 64, dalej również: „dyrektywa 2011/83”) do prawa polskiego. Odnośnie do stosowania art. 12 ust. 1 pkt 9 ustawy o prawach konsumenta istotne znaczenie ma brzmienie art. 6 ust. 1 lit. h dyrektywy 2011/83, zgodnie z którym:

- „*Zanim konsument zostanie związany umową zawieraną na odległość lub umową zawieraną poza lokalem przedsiębiorstwa, lub jakąkolwiek ofertą w tym zakresie, przedsiębiorca w jasny i zrozumiały sposób udziela konsumentowi następujących informacji: (...) h) w przypadku gdy istnieje prawo do odstąpienia od umowy - warunki, terminy oraz procedury korzystania z tego prawa zgodnie z art. 11 ust. 1, a także wzór formularza odstąpienia od umowy zawarty w załączniku I część B*” (polska wersja językowa),

- „*Before the consumer is bound by a distance or off-premises contract, or any corresponding offer, the trader shall provide the consumer with the following information in a clear and comprehensible manner: (...) where a right of withdrawal exists, the conditions, time limit and procedures for exercising that right in accordance with Article 11(1), as well as the model withdrawal form set out in Annex I(B)*” (angielska wersja językowa).

Należy zwrócić uwagę, że powołany przepis dyrektywy wprost stanowi, że przedsiębiorca powinien dostarczyć konsumentowi wzór formularza odstąpienia od umowy zawarty w załączniku do dyrektywy. Mając na uwadze brzmienie przepisu dyrektywy oraz

cel dyrektywy, którym jest skuteczna ochrona konsumenta przez udzielenie mu określonych informacji, należy uznać, że art. 12 ust. 1 pkt 9 ustawy o prawach konsumenta nakłada na przedsiębiorcę obowiązek przekazywania wzoru formularza odstąpienia od umowy, a nie tylko informowania o nim.

Analiza przekazanego przez Spółkę do Prezesa Urzędu wzorca umowy pn. „UMOWA INWESTYCYJNA 600+ RENT A CAR” a także zawartych z konsumentami na jego podstawie UMÓW WYNAJMU POJAZDU 600+ RENT A CAR wykazała, że Spółka nie dopełniła obowiązku informacyjnego związanego z zawieraniem umowy poza lokalem przedsiębiorstwa.

Konsumenci oświadczyli, że umowy były zawierane w domu, w restauracji, w aucie przedstawiciela Spółki, także sama Spółka oświadczyła, że umowy zawierane są także poza lokalem przedsiębiorcy - przy jednoczesnej fizycznej obecności stron w miejscu, które nie jest lokalem przedsiębiorstwa, np. w domu klienta, w miejscu pracy klienta.

Dodatkowo należy wskazać także na wyjaśnienia zawarte w tabeli zatytułowanej FAQ na głównej stronie <https://praebeoinvest.pl>, o następującej treści:

„GDZIE MIEŚCI SIĘ WASZA FIRMA?

Mieścimy się w Warszawie Ale odległość to nie problem, jeśli jest Pan z innego miasta, jest możliwość złożenia wniosku online. Nie ma potrzeby przyjeżdżania do Warszawy, podpisanie ewentualnej Umowy może odbyć się we wskazanym przez Pana miejscu.”

Z przekazanych przez Spółkę i konsumentów dokumentów i informacji wynika, że Spółka, zawierając umowy inwestycyjne poza lokalem przedsiębiorstwa, nie informuje konsumentów o sposobie i terminie wykonania prawa odstąpienia od umowy oraz nie przekazuje wzorca formularza odstąpienia od umowy.

Zaznaczyć należy, że Spółka, w odpowiedzi na pytanie, o treści: „Proszę przekazać wzorce umów w rozumieniu art. 384 § 1 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (tekst jedn. Dz. U. z 2018 r., poz. 1025 ze zm.) stosowane przez Spółkę w obrocie z konsumentami - w tym wzory umów, warunki ogólne, regulaminy - oraz inne dokumenty wykorzystywane przez Spółkę w ramach zawierania i wykonywania umów z konsumentami - wraz z informacją w odniesieniu do każdego z wzorca umowy oraz każdego dokumentu, od kiedy są stosowane.” - przekazała wzór umowy inwestycyjnej oraz wzór umowy najmu pojazdów. Przekazane przez Spółkę wzorce umów oraz umowy zawarte z konsumentami nie zawierają informacji o sposobie i terminie wykonania prawa odstąpienia od umowy na podstawie art. 27 ustawy o prawach konsumenta, a także Spółka nie przedstawiła wzorca formularza odstąpienia od umowy.

Co istotne, we wzorcu umowy oraz w treści umów zawartych z konsumentami zostały wymienione dwa załączniki: kopia umowy kredytu zawartej z bankiem (załącznik nr 1) oraz protokół opisujący stan techniczny pojazdu (załącznik nr 2). We wzorcu umowy stosowanym przez Spółkę oraz w umowach zawartych na jego podstawie nie został wymieniony wzór formularza odstąpienia od umowy.

Fakt niewywiązania się przez Spółkę z obowiązku informacyjnego związanego z zawieraniem umowy poza lokalem przedsiębiorstwa potwierdzają także wyjaśnienia konsumentów, którzy udzielili odpowiedzi na wezwanie Prezesa Urzędu do udzielenia informacji, czy i w jakiej formie (na papierze, na innym trwałym nośniku, inne) został/-a Pan/Pani poinformowany/a o sposobie i terminie wykonania prawa odstąpienia od umowy na podstawie art. 27 ustawy z dnia 30 maja 2014 r. ustawa o prawach konsumenta, a także wzorce formularza odstąpienia od umowy, oświadczając, że: „Nie byłam informowana o jakichkolwiek moich prawach jako konsumenta, a także nie przekazano mi formularza odstąpienia od umowy czy innych pouczeń.” (dowód: karta 356); „(...) Nie zostałem poinformowany o sposobie odstąpienia od umowy. Termin możliwości odstąpienia od umowy jest zawarty w umowie którą podpisałem, a także nie otrzymałem wzoru formularza odstąpienia od umowy.” (dowód: karta 358).

Należy jednocześnie podkreślić, że w przedmiotowej sprawie nie znajdzie zastosowanie wyłączenie przewidziane w art. 4 ust. 2 ustawy o prawach konsumenta, zgodnie z którym *przepisów ustawy nie stosuje się do umów dotyczących usług finansowych, w szczególności takich jak: czynności bankowe, umowy kredytu konsumenckiego, czynności ubezpieczeniowe, umowy nabycia lub odkupienia jednostek uczestnictwa funduszu inwestycyjnego otwartego albo specjalistycznego funduszu inwestycyjnego otwartego i nabycia lub objęcia certyfikatów inwestycyjnych funduszu inwestycyjnego zamkniętego, usługi płatnicze - z wyjątkiem umów dotyczących usług finansowych zawieranych na odległość, do których stosuje się przepisy rozdziałów 1 i 5.* PRAEBEO Sp. z o.o. nie udziela konsumentom kredytów, nie jest też pośrednikiem kredytowym, co znajduje potwierdzenie w umowach kredytu gotówkowego zawartych przez konsumentów z [...] przy udziale pośrednika kredytowego [...] oraz [...]. Ponadto, PRAEBEO Sp. z o.o. nie jest wpisana do rejestru pośredników kredytowych. Zaznaczyć należy także, że umowy obejmujące zakup i wynajem samochodu nie są objęte wyjątkiem z art. 38 pkt 12 ustawy o prawach konsumenta, gdyż to konsument wynajmuje samochód przedsiębiorcy¹.

W związku z powyższym, Prezes Urzędu uznał, że opisane powyżej zachowanie Spółki jest sprzeczne z art. 12 ust. 1 pkt 9 ustawy o prawach konsumenta i tym samym świadczy o naruszeniu przez Spółkę obowiązku udzielenia konsumentom rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji, a w konsekwencji stanowi praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów, o której mowa w art. 24 ust. 1 i 2 pkt 2 uokik.

Nieuczciwe praktyki rynkowe

Jak już zostało wskazane, zarzuty zawarte w pkt I.2 - I.4 sentencji niniejszej decyzji odnoszą się do stosowania przez Spółkę nieuczciwych praktyk rynkowych. Pojęcie nieuczciwych praktyk rynkowych zostało zdefiniowane w treści ustawy z dnia 23 sierpnia 2007 r. o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym (Dz. U. z 2017 r. poz. 2070; dalej: „ustawa o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym” lub „upnpr”). Nieuczciwe praktyki rynkowe są działaniami zakazanymi na podstawie upnpr, a zatem są praktykami bezprawnymi.

Zgodnie z art. 3 upnpr, stosowanie nieuczciwych praktyk rynkowych jest zakazane. Definicję praktyki rynkowej zawiera art. 2 pkt 4 przedmiotowej ustawy wskazując, iż za taką uznaje się działanie lub zaniechanie przedsiębiorcy, sposób postępowania, oświadczenie lub informację handlową, w szczególności reklamę i marketing, bezpośrednio związane z promocją lub nabyciem produktu przez konsumenta. Produktem w rozumieniu art. 2 pkt 3 upnpr jest każdy towar lub usługa, w tym nieruchomości, prawa i obowiązki wynikające ze stosunków cywilnoprawnych.

Pojęcie nieuczciwych praktyk rynkowych zostało zdefiniowane w art. 4 ust. 1 upnpr, zgodnie z którym stosowana przez przedsiębiorcę praktyka rynkowa jest nieuczciwa, jeżeli jest sprzeczna z dobrymi obyczajami i w istotny sposób zniekształca lub może zniekształcić zachowanie rynkowe przeciętnego konsumenta przed zawarciem umowy dotyczącej produktu, w trakcie jej zawierania lub po jej zawarciu. Art. 4 ust. 2 upnpr stanowi z kolei, że za nieuczciwą praktykę rynkową uznaje się w szczególności praktykę rynkową wprowadzającą w błąd oraz agresywną praktykę rynkową, a także stosowanie sprzecznego z prawem kodeksu dobrych praktyk, a praktyki te nie podlegają ocenie w świetle przesłanek określonych w ust. 1 tego artykułu.

Praktyki wprowadzające w błąd mogą polegać zarówno na działaniu (art. 5 upnpr), jak i zaniechaniu (art. 6 upnpr). „Interpretując pojęcie praktyki wprowadzającej w błąd należy stwierdzić, że jest to każda praktyka, która w jakikolwiek sposób, w tym również przez swoją formę, wywołuje skutek w postaci co najmniej możliwości wprowadzenia w błąd

---

¹ Prawa Konsumenta. Komentarz, Tomasz Czech, Warszawa 2017.

„przeciętnego konsumenta”, do którego jest skierowana lub dociera, i która ze względu na swoją zwodniczą naturę może zniekształcić jego zachowanie rynkowe”².

W myśl art. 5 ust. 1 upnpr praktykę rynkową uznaje się za działanie wprowadzające w błąd, jeżeli działanie to w jakikolwiek sposób powoduje lub może powodować podjęcie przez przeciętnego konsumenta decyzji dotyczącej umowy, której inaczej by nie podjął. Wprowadzającym w błąd działaniem może być w szczególności rozpowszechnianie prawdziwych informacji w sposób mogący wprowadzać w błąd (art. 5 ust. 2 pkt 2 upnpr). Zgodnie zaś z art. 5 ust. 3 upnpr wprowadzające w błąd działanie może w szczególności dotyczyć (...) ryzyka i korzyści związanych z produktem (pkt 2).

Z kolei w myśl art. 6 ust. 1 upnpr praktykę rynkową uznaje się za zaniechanie wprowadzające w błąd, jeżeli pomija istotne informacje potrzebne przeciętnemu konsumentowi do podjęcia decyzji dotyczącej umowy i tym samym powoduje lub może powodować podjęcie przez przeciętnego konsumenta decyzji dotyczącej umowy, której inaczej by nie podjął. Zgodnie zaś z art. 6 ust. 3 upnpr wprowadzającym w błąd zaniechaniem może być w szczególności zatajenie lub nieprzekazanie w sposób jasny, jednoznaczny lub we właściwym czasie istotnych informacji dotyczących produktu (pkt 1).

Ustawa zawiera również definicję legalną pojęcia „*decyzji dotyczącej umowy*”, przez co należy rozumieć podejmowaną przez konsumenta decyzję, co do tego, czy, w jaki sposób i na jakich warunkach dokona zakupu, czy zapłaci za produkt w całości lub w części, zatrzyma produkt, rozporządzi nim lub wykona uprawnienie umowne związane z produktem, bez względu na to, czy konsument postanowi dokonać określonej czynności, czy też powstrzymać się od jej dokonania (art. 2 pkt 7 upnpr).

Zaznaczyć należy, że dokonanie oceny, czy dana praktyka ma charakter działania bądź zaniechania wprowadzającego w błąd, wymaga odniesienia do adresata, którym jest przeciętny konsument. Jednocześnie ustawa definiując pojęcie przeciętnego konsumenta nakazuje przez nie rozumieć konsumenta, który jest dostatecznie dobrze poinformowany, uważny i ostrożny, przy czym oceny powyższych cech dokonuje się z uwzględnieniem czynników społecznych, kulturowych, językowych i przynależności danego konsumenta do szczególnej grupy konsumentów, przez którą rozumie się dającą się jednoznacznie zidentyfikować grupę konsumentów, szczególnie podatną na oddziaływanie praktyki rynkowej lub na produkt, którego praktyka rynkowa dotyczy, ze względu na szczególne cechy, takie jak wiek, niepełnosprawność fizyczna lub umysłowa (art. 2 pkt 8 upnpr).

Należy jednocześnie podkreślić, że wskazanie na takie cechy jak dostateczne poinformowanie, uwaga i ostrożność, określa pewien zespół cech mentalnych konsumenta (jego przeciętność) znajdujących wyraz w tym, że z jednej strony możemy wymagać od niego pewnego stopnia wiedzy i orientacji w rzeczywistości, a z drugiej - nie możemy uznać, że jego wiedza jest kompletna i profesjonalna, i że konsument nie ma prawa pewnych rzeczy nie wiedzieć. Przeciętny konsument nie posiada bowiem wiedzy specjalistycznej w danej dziedzinie. Rozumie kierowane do niego informacje i potrafi je wykorzystać do podjęcia świadomej decyzji dotyczącej produktu. Nie jest naiwny, ale nie potrafi też ocenić sytuacji tak jak profesjonalista.

Z informacji zgromadzonych w toku postępowania wynika, że oferta dotycząca zawarcia umowy inwestycyjnej skierowana jest do niedookreślonej liczby osób fizycznych (osób pełnoletnich), czyli także i do konsumentów, którzy zawierają umowę w celu bezpośrednio niezwiązanym z działalnością gospodarczą. Potencjalnym nabywcą może być każda pełnoletnia osoba, niezależnie od dochodów czy miejsca zamieszkania. W niniejszej sprawie za przeciętnego konsumenta uznano osobę, która jest dostatecznie dobrze poinformowana, uważna i ostrożna przy kontaktach z przedsiębiorcami, przy uwzględnieniu

---

² Por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 9 lutego 2011 r., sygn. akt VI ACa 694/10.

jednak ww. ograniczeń charakterystycznych dla konsumentów działających w zaufaniu do profesjonalistów.

Praktyka opisana w pkt I.2. rozstrzygnięcia decyzji

Druga z zarzucanych Spółce praktyk polega na proponowaniu konsumentom zawarcia umów na podstawie wzorca umowy pn. „UMOWA INWESTYCYJNA 600+ RENT A CAR” na okres 96 miesięcy, przy zapewnieniu przez ten okres wypłaty wynagrodzenia pokrywającego spłatę kredytu zaciągniętego przez konsumenta w banku oraz stałego miesięcznego dochodu w wysokości 600 zł miesięcznie, 7200 zł rocznie, 57600 zł w ciągu całej umowy, jednocześnie przewidując w umowach zawieranych na podstawie wzorca umowy pn. „UMOWA INWESTYCYJNA 600+ RENT A CAR” karę umowną w wysokości 6000 zł w przypadku bezprawnego rozwiązania umowy przez PRAEBEO Sp. z o.o., przez co ograniczono odpowiedzialność kontraktową PRAEBEO Sp. z o.o., zgodnie z art. 484 § 1 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. z 2019 r. poz. 1145), co stanowi nieuczciwą praktykę rynkową w rozumieniu art. 4 ust. 1 upnpr i godzi w zbiorowe interesy konsumentów.

Należy wskazać, iż podstawą zarzutu stawianego Przedsiębiorcy w pkt I.2. sentencji niniejszej decyzji jest art. 4 ust. 1 upnpr. Przepis ten określa dwie przesłanki, których łączne spełnienie kwalifikuje praktykę rynkową jako nieuczciwą. Praktyka rynkowa stosowana przez przedsiębiorców wobec konsumentów jest nieuczciwa, jeżeli jest sprzeczna z dobrymi obyczajami i w istotny sposób zniekształca lub może zniekształcić zachowanie rynkowe przeciętnego konsumenta przed zawarciem umowy dotyczącej produktu, w trakcie jej zawierania lub po jej zawarciu.

Klauzula generalna dobrych obyczajów stanowi odesłanie do ocen uzasadniających reguły moralne opierające się na wartościach powszechnie akceptowanych w Polsce. Dobre obyczaje pojmowane są również jako reguły postępowania zgodne z etyką, moralnością i aprobowanymi społecznie normami i zasadami postępowania. Kryteriami decydującymi o sprzeczności z dobrymi obyczajami są wymóg nieusprawiedliwionego pokrzywdzenia i działanie wbrew dobrej wierze i uczciwości. Poprzez dobre obyczaje rozumiemy pewien powtarzalny wzorzec zachowań, który jest aprobowany przez daną społeczność lub grupę. Są to pozaprawne normy postępowania, którymi przedsiębiorcy winni się kierować. Ich treści nie da się określić w sposób wyczerpujący, ponieważ kształtowane są przez ludzkie postawy uwarunkowane zarówno przyjmowanymi wartościami moralnymi, jak i celami ekonomicznymi i związanymi z tym praktykami życia gospodarczego. Wszystkie one podlegają zmianom w ślad za zmieniającymi się ideologiami politycznymi i społeczno-gospodarczymi oraz przewartościowaniami moralnymi. W szczególności zaś, dobre obyczaje to normy postępowania polecające nienadużywanie w stosunku do słabszego uczestnika obrotu posiadanej przewagi ekonomicznej.

Dobre obyczaje pozostają klauzulą generalną, która podlega konkretyzacji na okoliczność danego stanu faktycznego. Zgodnie z poglądem doktryny³, sprzeczne z dobrymi obyczajami są działania, które zmierzają do niedoinformowania, dezorientacji, wywołania błędnego przekonania u klienta, wykorzystania jego niewiedzy lub naiwności (...) czyli takie działanie, które potocznie określone jest jako nieuczciwe, nierzetelne, odbiegające in minus od przyjętych standardów postępowania. W stosunkach z konsumentami „dobry obyczaj” powinien wyrażać się we właściwym informowaniu o przysługujących uprawnieniach, niewykorzystywaniu pozycji profesjonalisty i rzetelnym traktowaniu partnerów umów. W takich stosunkach szczególne znaczenie mają te oceny zachowań podmiotów w świetle dobrych obyczajów, które odwołują się do takich wartości jak: szacunek wobec partnera, uczciwość, szczerłość, zaufanie, lojalność, rzetelność i fachowość.

---

³ K. Pietrzykowski (red.), Kodeks cywilny. Komentarz, Warszawa 2002 r., str. 804

W niniejszej sprawie za dobry obyczaj przyjęć należy obowiązek przedsiębiorcy przestrzegania zasady uczciwości względem konsumentów w stosunkach cywilnoprawnych, zwłaszcza na etapie nawiązywania stosunku kontraktowego, ale także w związku z jego wykonywaniem. Zasady uczciwości wymagają od profesjonalisty, aby jego zapewnienia co do korzyści, które może uzyskać konsument, decydując się na zawarcie umowy znalazły odzwierciedlenie w zaproponowanej konsumentom umowie, na treść której konsument nie ma żadnego wpływu.

Spółka zawiera umowy z konsumentami na okres 96 miesięcy na podstawie ustalonego przez siebie wzorca umowy. W stosowanym przez Spółkę wzorcu umowy pn. „UMOWA INWESTYCYJNA 600+ RENT A CAR” znajdują się postanowienia przewidujące wypłatę wynagrodzenia pokrywającego spłatę kredytu zaciągniętego przez konsumenta w banku oraz stały miesięczny dochód, o treści: „§4. WYNAGRODZENIE 1. Strony ustalają, że czynsz łączny wypłacany Inwestorowi będzie składał się z dwóch przelewów. a) Pierwszy czynsz za wynajęty pojazd w kwocie ... PLN na rzecz raty w Banku finansującego pojazd. b) Czynsz będzie wypłacony na rachunek bankowy wskazany w Umowie Kredytu Samochodowego. NRB: ... zgodnie z harmonogramem spłaty kredytu. 2. Drugi czynsz za wynajęty pojazd w kwocie 600,00 PLN na rzecz Inwestora będzie wypłacony z końcem każdego miesiąca na rachunek bankowy Inwestora. NRB: ...”. Spółka zawiera również umowy, które w § 4. ust. 2 przewidują wypłatę drugiego czynszu raz do roku, o treści: „Drugi czynsz za wynajęty pojazd w kwocie 7200,00 PLN na rzecz Inwestora będzie wypłacany raz do roku, z góry na rachunek bankowy Inwestora. Termin wypłaty pierwszego czynszu nastąpi nie później niż w terminie 7 dni od daty podpisania niniejszej Umowy oraz w latach kolejnych w terminie 7 dni od zakończenia bieżącego roku korzystania przez Projektodawcę z auta.”. Jednocześnie Spółka przewiduje w umowach karę umowną w wysokości 6000 zł w przypadku bezprawnego rozwiązania umowy przez PRAEBEO Sp. z o.o., wskazując w §5 ust. 3. „Projektodawca nie może rozwiązać Umowy przed jej upływem. W przypadku bezprawnego rozwiązania Umowy przez Projektodawcę, Inwestorowi przysługuje odszkodowanie w wysokości opisanej w § 6 pkt. 2. (...)”. Zgodnie zaś z §6 ust. 2 „W przypadku złamania zapisów Umowy strony ustalają karę umowną w wysokości 6000 zł.”. Należy nadmienić, że w świetle zapewnień Przedsiębiorcy, że „W przypadku niedotrzymania warunków Umowy, przewidziane są kary finansowe.” oraz postanowień umowy inwestycyjnej regulujących okres obowiązywania umowy i rozwiązanie umowy, odszkodowanie w przypadku bezprawnego rozwiązania umowy występujące pod postacią określonej sumy pieniężnej sprowadza się do zastrzeżenia kary umownej określonej w § 6 pkt 2 umowy.

W ujęciu ustawowym kara umowna ma charakter wyłączny, co oznacza, że wierzyciel nie może żądać odszkodowania przewyższającego wysokość zastrzeżonej kary. W tym celu konieczne jest zawarcie w umowie odpowiedniego postanowienia dopuszczającego taką możliwość⁴. Umowa inwestycyjna proponowana przez PRAEBEO Sp. o.o. nie przewiduje takiej możliwości i w świetle art. 484 § 1 k.c. konsument nie będzie mógł domagać się od Spółki odszkodowania przenoszącego wysokość zastrzeżonej kary umownej. Należy wskazać, że wchodzi też w grę zastrzeżenie kar umownych na wypadek skorzystania przez jednego z kontrahentów z uprawnienia kształtującego, np. wypowiedzenia umowy lub odstąpienia od niej, przy czym jako jedną z przesłanek dochodzenia kary można ewentualnie przewidzieć wyrządzenie określonej szkody (por. uzasadnienie uchwały składu 7 sędziów SN z 6 listopada 2003 r., III CZP 61/03, OSNC 2004, nr 5, poz. 69)⁵. Spółka, zastrzegając karę umowną w wysokości 6000 zł, ograniczyła swoją odpowiedzialność kontraktową. Pojęcie tzw. odszkodowawczej odpowiedzialności kontraktowej oznacza zbiorczo wszystkie negatywne skutki, które wynikają dla dłużnika z niewykonania lub nienależytego wykonania

⁴ Komentarz do art. 484 KC T. II red. Gutowski 2019, wyd. 2/Lemkowski.

⁵ Tadeusz Wiśniewski. Komentarz do art. 483 i 484 Kodeksu cywilnego Księga trzecia Zobowiązania tom 1 Lexis Nexis.

zobowiązania, np. obowiązek zapłaty odszkodowania, kary umownej, obowiązek zwrotu rzeczy itd⁶.

Zaznaczyć należy, że Spółka prezentując swój produkt, zapewnia konsumentów o uczciwości kupieckiej, zamieszczając w wyjaśnieniach zawartych w tabeli zatytułowanej FAQ na głównej stronie <https://praebeoinvest.pl> informację, o treści: „*CO JAK ROZWIĄŻECIE ZE MNĄ UMOWĘ A JA ZOSTANĘ Z KREDYTEM Rozwiązując Umowę złamalibyśmy prawo. Umowa gwarantuje Panu, że w okresie całej Umowy będziemy wynajmować pojazd. W przypadku niedotrzymania warunków Umowy przewidziane są kary finansowe. Chętnie udostępnię wzór Umowy.*”. Jednakże, zgodnie z postanowieniami umowy inwestycyjnej, kwota kary umownej w wysokości 6000 zł jest niewspółmierna do kwot, jakie Spółka zobowiązuje się wypłacać konsumentowi przez czas trwania umowy (wynagrodzenie 57 600 zł w ciągu całej umowy) oraz do kwoty kredytu zaciągniętego przez konsumenta na zakup samochodu (nawet [...] zł przy uwzględnieniu kosztu kredytu). Powyższe oznacza, że Spółka jest świadoma możliwości niespełnienia przez nią zapewnień o wypłacie wynagrodzenia przez tak długi okres, na jaki została zawarta umowa z PRAEBEO Sp. o.o. oraz umowa kredytowa z bankiem, tj. 96 miesięcy, czyli 8 lat.

W ocenie Prezesa Urzędu, za sprzeczne z dobrymi obyczajami należy uznać takie ukształtowanie stosunków cywilnoprawnych, w których ograniczono odpowiedzialność kontraktową Spółki, co może mieć na celu uchylenie się od spełnienia wskazanych zapewnień i zabezpieczenie interesów PRAEBEO Sp. z o.o. przed skutkami zawarcia umowy na tak długi okres, a czego negatywne konsekwencje poniesie konsument. Konsekwencją rozwiązania umowy inwestycyjnej jest bowiem nie tylko utrata przez konsumenta dochodu w wysokości 600 zł miesięcznie przez 96 miesięcy, ale także obowiązek spłaty zaciągniętego kredytu przez konsumenta, co często może wiązać się z ogromnymi trudnościami i ryzykiem popadnięcia w długi. Zaciągnięcie kredytu wiąże się bowiem z powstaniem dodatkowego obciążenia, na dłuższy czas, w przedmiotowej sprawie aż na 8 lat i nie jest obojętne dla budżetu konsumenta. Przy uwzględnieniu wszystkich kosztów udzielonego kredytu, kwota zobowiązania konsumenta jest znaczna i kształtuje się w granicach [...] zł.

Trzeba również wskazać, że oceny, czy dana praktyka rynkowa może być uznana za nieuczciwą, dokonuje się biorąc pod uwagę pojęcie „przeciętnego konsumenta”, którym posługuje się ustawa o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym. Jak zostało wskazane, w przedmiotowej sprawie przeciętny konsument to osoba, która jest dostatecznie dobrze poinformowana, uważna i ostrożna przy kontaktach z przedsiębiorcami, przy uwzględnieniu jednak ograniczeń charakterystycznych dla konsumentów działających w zaufaniu do profesjonalistów. Prezes Urzędu uwzględnił, że konsumenci mogli nawiązać stosunek prawny z PRAEBEO Sp. z o.o. w związku z zapewnieniem przez Spółkę określonych korzyści:

- atrakcyjność produktu: na stronie <https://praebeoinvest.pl> zamieszczona jest informacja, o treści: „*600 zł Wynagrodzenie miesięczne 7200 zł Wynagrodzenie roczne 57600 zł Wynagrodzenie w ciągu całej umowy*”, „*600 zł co miesiąc trafia na Państwa konto, bez wychodzenia z domu. I tak aż przez nawet 96 miesięcy!*”,

- zapewnienie spłaty kredytu w banku: na stronie <https://praebeoinvest.pl> zamieszczona jest informacja, o treści: „*Pieniądze z wynajmu samochodu spłacają kredyt samochodowy, jednocześnie pozwalają zarabiać miesięcznie 600 zł netto.*”, „*Pani płacimy 600 zł plus ratę w Banku. Czyli ok. 1500 zł miesięcznie.*”.

Wskazanych korzyści konsumenci mogą nie uzyskać w związku z ograniczeniem odpowiedzialności kontraktowej Spółki. Przedsiębiorca zabezpieczył się bowiem przed odpowiedzialnością wykraczającą poza zapłatę kary umownej w wysokości 6000 zł.

Co prawda należy oczekiwać od konsumenta świadomości, że najem samochodu może nie przynosić określonego przychodu, to jednak gdy otrzymuje od profesjonalisty zapewnienia, że dochód będzie stały („*Umowa gwarantuje Panu, że w okresie całej Umowy*

---

⁶ Komentarz do art. 471 KC red. Osajda 2019, wyd. 22/ W. Borysiak.

będziemy wynajmować pojazd.”), może być przekonany, że podmiot zawodowo zajmujący się wynajmowaniem samochodów ma tak zorganizowaną działalność i takie doświadczenie, że jest w stanie doprowadzić do sytuacji, że stały dochód będzie zapewniony. Szczególnie, gdy przedsiębiorca przekazuje informacje o karach finansowych rzekomo wynikających z umowy, które będą nałożone na przedsiębiorcę w przypadku rozwiązania umowy („*W przypadku niedotrzymania warunków Umowy przewidziane są kary finansowe.*”). Jednocześnie nie można od konsumenta wymagać znajomości przepisów Kodeksu cywilnego w zakresie kary umownej w takim stopniu, jak od profesjonalisty. Umowy inwestycyjne nie należą do umów powszechnie zawieranych w bieżących sprawach życia codziennego. Konsument mając świadomość, że w razie rozwiązania umowy w trakcie trwania inwestycji nie będzie miał możliwości dochodzenia od Spółki odszkodowania przewyższającego wysokość kary umownej ograniczonej w umowie inwestycyjnej do kwoty 6000 zł, nie byłby gotowy na zawarcie umowy ze Spółką.

Zachowanie PRAEBEO Sp. z o.o. kwestionowane w niniejszym punkcie, może - zdaniem Prezesa Urzędu - wpływać na decyzje rynkowe osób, do których jest kierowana lub do których dociera, a w konsekwencji może utrudniać prawidłową ocenę przez konsumenta proponowanych warunków zakupu i jednoczesnego wynajmu zakupionego samochodu, a tym samym może prowadzić do zniekształcenia zachowania rynkowego przeciętnego konsumenta. Zniekształcenie zachowania rynkowego przeciętnego konsumenta może mieć miejsce na etapie zawierania umowy, tj. w sytuacji, w której konsument jest gotowy nawiązać stosunek cywilnoprawny ze Spółką, jednakże nie jest w stanie prawidłowo ocenić natury i skutków zaproponowanego produktu.

W związku z powyższym, Prezes Urzędu uznał, że opisane powyżej zachowanie Przedsiębiorcy narusza art. 4 ust. 1 upnpr, a w konsekwencji stanowi praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów, o której mowa w art. 24 ust. 1 i 2 pkt 3 uokik.

Praktyka opisana w pkt I.3. rozstrzygnięcia decyzji

Kolejna z zarzucanych Spółce praktyk polega na nieprzekazaniu konsumentom, w związku z proponowaniem konsumentom zawarcia umów na podstawie wzorca umowy pn. „UMOWA INWESTYCYJNA 600+ RENT A CAR”, w sposób jasny, jednoznaczny w trakcie zawierania umów istotnych informacji identyfikujących samochody, których właścicielami mają zostać konsumenci, co stanowi nieuczciwą praktykę rynkową w rozumieniu art. 6 ust. 1 i ust. 3 pkt 1 w związku z art. 4 ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym i godzi w zbiorowe interesy konsumentów.

Zgodnie z art. 6 ust. 1 upnpr, praktykę rynkową uznaje się za zaniechanie wprowadzające w błąd, jeżeli pomija istotne informacje potrzebne przeciętnemu konsumentowi do podjęcia decyzji dotyczącej umowy i tym samym powoduje lub może powodować podjęcie przez przeciętnego konsumenta decyzji dotyczącej umowy, której inaczej by nie podjął. Wskazany przepis zawiera kumulatywne przesłanki uznania zaniechania wprowadzającego w błąd za nieuczciwą praktykę rynkową: pominięcie dotyczyć winno istotnych dla konsumenta przy podejmowaniu decyzji informacji oraz posiadać zdolność zniekształcenia zachowań rynkowych. Z kolei art. 6 ust. 3 pkt 1 upnpr stanowi, że wprowadzającym w błąd zaniechaniem może być w szczególności zatajenie lub nieprzekazanie w sposób jasny, jednoznaczny lub we właściwym czasie istotnych informacji dotyczących produktu.

Jak ustalił Prezes Urzędu, Spółka zamieszcza we wzorcu umowy pn. „UMOWA INWESTYCYJNA 600+ RENT A CAR” oraz w zawartych na jego podstawie umowach, które otrzymały nazwę „UMOWA WYNAJMU POJAZDU 600+ RENT A CAR” postanowienia o następującej treści:

- §1. PRZEDMIOT UMOWY „Inwestor oświadcza, że stał się właścicielem samochodu: MARKA MODEL NR REJ. ROK PROD. VIN zwanego dalej Pojazdem.”.
W [...] umowach zawartych z konsumentami § 1 otrzymał brzmienie: „Inwestor oświadcza, że stał się właścicielem samochodu: wskazanego przez Projektodawcę, zwanego dalej Pojazdem.”. W [...] umowach podano markę, model, rok produkcji i nr VIN samochodu, a w [...] umowie wskazano markę i model samochodu.
- §2. ust.1-3 WARUNKI UMOWY: „1. Inwestor zobowiązuje się i potwierdza nabycie pojazdu wskazanego przez Projektodawcę w systemie ratalnym, poprzez zawarcie z Bankiem Umowy Kredytu Samochodowego nr ... której kopia stanowi załącznik nr 1 do Umowy. 2. Inwestor oddaje w najem Projektodawcy Pojazd opisany w pkt. 1 na podstawie protokołu opisującego jego stan techniczny, który stanowi załącznik nr 2 do niniejszej umowy. Stan licznika przejechanych kilometrów w dniu przekazania wynosi ...” 3. Inwestor wyraża zgodę na dalszy komercyjny podnajem Pojazdu przez Projektodawcę”.

O ile wzorzec umowy stosowany przez Spółkę przewiduje oznaczenie przedmiotu umowy - samochodu poprzez wskazanie marki, modelu, numeru rejestracyjnego, rok produkcji i numeru VIN pojazdu, o tyle umowy zawarte przez Spółkę wskazują jedynie, że przedmiotem umowy jest samochód wskazany przez PRAEBEO Sp. z o.o. Informacje identyfikujące samochód nie znajdują się również w umowach kredytowych, bowiem wbrew postanowieniom umowy inwestycyjnej, odsyłającym do Umowy Kredytu Samochodowego, w rzeczywistości z bankiem zawierane były umowy kredytu gotówkowego, przeznaczone na dowolny cel konsumpcyjny. Brak jest również oznaczenia samochodu w fakturach (w nazwie towaru na fakturach wskazano: „Samochód osobowy stanowiący przedmiot Umowy Inwestycyjnej nr [...] z dn. [...]”, „Pojazd ustanowiący przedmiot Umowy Inwestycyjnej 600+ Rent A Car nr [...] z dn. [...]”, „Pojazd stanowiący przedmiot Umowy Inwestycyjnej 600+ Rent A Car nr [...] z dn. [...]”, „Pojazd stanowiący przedmiot Umowy Inwestycyjnej 600+ Rent A Car nr [...] z dn. [...]”) oraz w potwierdzeniach wykonania operacji przelewu dokonywanych przez konsumentów na rzecz PRAEBEO Sp. z o.o. (Tytuł przelewu: „Przelew środków [...]”, „Faktura Proforma [...]”, „Zapłata za fakturę Proformę [...]”).

Nie bez znaczenia jest również fakt, że Spółka, w odpowiedzi na pytanie, o treści: „Proszę przekazać kopie 10 (dziesięciu) ostatnio zawartych przez Spółkę umów inwestycyjnych z konsumentami. Kopie umów należy przekazać wraz z kopiami wszystkich załączników doręczanych konsumentom.” - przekazała 10 umów, bez załączników. Podobnie, troje konsumentów, którzy przekazali umowy zawarte z PRAEBEO Sp. z o.o., przedstawiło umowy bez załączników. Jeden z konsumentów wskazał wprost, iż „Oświadczam że nie otrzymałem dodatkowych załączników do podpisanej przeze mnie umowy, więc nie jestem w stanie ich przedstawić.”. Powyższe potwierdza, że załącznik nr 2 będący protokołem opisującym stan techniczny pojazdu nie został sporządzony przy zawarciu umowy.

Dodatkowo z treści oświadczeń konsumentów, do których Prezes Urzędu zwrócił się z prośbą o przekazanie informacji w związku z podejmowanymi przez PRAEBEO Sp. z o.o. działaniami w trakcie zawierania i realizacji umowy inwestycyjnej, wynika, że konsumenci nie mieli wpływu na wybór samochodu, będącego przedmiotem inwestycji, co więcej nie mieli wiedzy o samochodzie, którego właścicielem mieli zostać:

- „Nie miałem wpływu na wybór samochodu. (...) PRAEBEO decydowało o wyborze samochodu.”,
- „Nie miałem żadnego wpływu nad wyborem auta, firma praebeo decydowała nad tą sprawą.”,
- „Nie miałam żadnego wpływu na zakup samochodu wyboru marki auta oraz nie została mi udostępniona żadna dokumentacja zakupu auta. Nie miałam wpływu jaki to będzie samochód.”,

- „Nie miałem wpływu na to jaki samochód kupuję. Wszystkim zajęło się PRAEBEO o wszystkim informował mnie [...] (pomijając szczegóły odpowiadał wymijająco).”
- „Nie miałam żadnego wpływu na wybór zakupionego samochodu, o jego wyborze zdecydowała spółka PRAEBEO. Nie byłam również faktyczną stroną umowy o zakup pojazdu, dlatego nie posiadam żadnych informacji o tym, od kogo pojazd został nabyty i nie posiadam dokumentów potwierdzających nabycie pojazdu.”, „Z dostępnych mi informacji zdobytych w Wydziale Komunikacji Starostwa Powiatowego w [...] wynika, iż zarejestrowano na moją osobę pojazd - samochód marki [...]. Wartość rynkowa takiego pojazdu określana jest na 50 000 zł, co czyni absurdalnym zawieranie przez firmę PRAEBEO Sp. z o.o. umowy kredytowej na kwotę o 22 000 zł wyższą niż rzeczywista wartość pojazdu, jaki miałby służyć do spłaty kredytu.”
- „Samochód będący przedmiotem tej umowy został opisany słownie w rozmowie telefonicznej z przedstawicielem tj. [...], mianowicie, że zakupiony zostanie [...] a z mandatu który otrzymałem okazało się że został zakupiony samochód [...]. Oświadczam, że nie otrzymałem dodatkowych załączników do podpisanej przeze mnie umowy, więc nie jestem w stanie ich przedstawić.”

Ponadto, z zawiadomienia jednego z konsumentów o podejrzeniu popełnienia przestępstwa wynika wprost, że Spółka wprowadziła go w błąd co do wartości pojazdu: [...].

Materiał dowodowy zgromadzony w niniejszym postępowaniu potwierdza nieprzekazanie przez Przedsiębiorcę konsumentom w trakcie zawierania umów informacji identyfikujących samochody, których mają stać się właścicielami. Powyższe zaniechanie Przedsiębiorcy może powodować podjęcie przez przeciętnego konsumenta decyzji dotyczącej umowy, której inaczej by nie podjął. Kwestionowane zachowanie Przedsiębiorcy dotyczy bowiem istotnych informacji związanych z produktem.

W kontekście zarzucanej praktyki kluczowe znaczenie ma rozumienie pojęcia "istotnych informacji". Informacje istotne dzielą się na: a) informacje, których obowiązek podania wynika z przepisów szczególnych, b) informacje, których obowiązek podania nie wynika z przepisów szczególnych, ale należy je podać zgodnie art. 6 ust. 4 upnpr. Zasada obowiązująca na gruncie ustawy o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym jest taka, że informacje przekazywane konsumentowi powinny dotyczyć najbardziej istotnych cech produktu oraz powinny być przekazane w sposób jasny i jednoznaczny bez zbędnej zwłoki, a więc zazwyczaj przed dokonaniem transakcji. Istotnej wskazówki co do tego, jaki rodzaj informacji jest informacją istotną dostarcza art. 6 ust. 4 upnpr, który ogranicza się wprawdzie do propozycji nabycia produktu, ale nie ma przeszkód, by wymienione tam informacje uznawać za istotne dla potrzeb ogólnej oceny danej praktyki rynkowej. W efekcie więc, istotne informacje to: a) dane dotyczące produktu, b) dane dotyczące przedsiębiorcy, c) dane dotyczące ceny, d) dane dotyczące sposobu płatności, dostawy, wykonania produktu oraz procedury rozpatrywania reklamacji, e) informacje dotyczące zakończenia stosunku prawnego⁷.

W ocenie Prezesa Urzędu przepisy ustawy o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym wymagają od profesjonalisty, jakim jest PRAEBEO Sp. o.o., takiego oznaczenia przedmiotu umowy, które umożliwi stronom stosunku prawnego określenie, co jest przedmiotem świadczenia, a w razie sporu pozwoli stronom na dochodzenie wzajemnych praw i obowiązków. Ponadto, w doktrynie wskazuje się, że składniki przedmiotowo istotne czynności prawnej - essentialia negotii - indywidualizują czynność prawną jako czynność określonego typu. Treść oferty powinna pozwolić na powstanie odpowiednio zindywidualizowanego stosunku umownego, dając podstawy do ustalenia podmiotów (stron)

⁷ A. Michalak, Przeciwdziałanie nieuczciwym praktykom rynkowym. Komentarz. Warszawa 2008

umowy, jej przedmiotu, czyli powinno zachowania, którego umowa dotyczy (chodzi o wskazanie świadczenia dłużnika) oraz treści stosunku umownego, którą wyznaczają poszczególne prawa i obowiązki stron⁸.

Oznaczenie identyfikujące samochód będący przedmiotem umowy zawieranej z PRAEBEO Sp. z o.o. jest informacją istotną i potrzebną na etapie zawierania umowy przeciętnemu konsumentowi do podjęcia decyzji dotyczącej umowy. Tym bardziej, że to konsument będzie użytkował ten samochód po zakończeniu najmu pojazdu. Brak informacji identyfikujących samochód w umowie inwestycyjnej może utrudnić konsumentowi zaspokojenie jego roszczenia o zwrot pojazdu po zakończeniu najmu. Przykład jednego z konsumentów pokazuje, że ustne zapewnienie o marce samochodu, którego właścicielem miał stać się konsument (tj. [...]) nie znalazło odzwierciedlenia w rzeczywistym zakupie samochodu (tj. [...]). Brak oznaczenia samochodu uniemożliwia konsumentowi ustalenie jego wartości, a w konsekwencji ocenę, czy umowa jest dla niego opłacalna. Przypadki dwóch konsumentów wskazują na to, że wartość rynkowa samochodów zarejestrowanych w wydziałach komunikacji była o wiele niższa niż wartość samochodów będących przedmiotem umów inwestycyjnych zawartych ze Spółką. Konsument, mając wiedzę o tym samochodzie, mógł nie podjąć decyzji o zawarciu umowy na warunkach wskazanych w umowie inwestycyjnej. Tym samym nieprzekazanie przez Przedsiębiorcę informacji o samochodzie, którego właścicielem ma stać się konsument ma wpływ na możliwość podjęcia przez przeciętnego konsumenta decyzji dotyczącej umowy, której inaczej by nie podjął.

W związku z powyższym, Prezes Urzędu uznał, że opisane powyżej zachowanie Przedsiębiorcy narusza art. 6 ust. 1 i ust. 3 pkt 1 w związku z art. 4 ust. 2 upnpr, a w konsekwencji stanowi praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów, o której mowa w art. 24 ust. 1 i 2 pkt 3 uokik.

Praktyka opisana w pkt I.4. rozstrzygnięcia decyzji

Ostatnia z zarzucanych Spółce praktyk polega na przekazywaniu w trakcie prezentowania cech produktu będącego przedmiotem umów zawieranych na podstawie wzorca umowy pn. „UMOWA INWESTYCYJNA 600+ RENT A CAR”, w sposób wprowadzający konsumentów w błąd w zakresie ryzyka związanego z inwestowaniem środków pieniężnych lub samochodu, poprzez wyeksponowanie jedynie korzyści związanych z podpisaniem umowy, kosztem informacji dotyczących okoliczności, w następstwie których umowa może nie przynieść zysku lub wygenerować straty, co stanowi nieuczciwą praktykę rynkową, o jakiej mowa w art. 5 ust. 1, ust. 2 pkt 2, ust. 3 pkt 2 upnpr i godzi w zbiorowe interesy konsumentów.

Zgodnie z art. 5 ust. 1 upnpr działanie może być kwalifikowane jako wprowadzające w błąd, jeżeli w jakikolwiek sposób powoduje lub może powodować podjęcie przez przeciętnego konsumenta decyzji dotyczącej umowy, której inaczej by nie podjął. Na tle art. 5 ust. 1 upnpr kwalifikacja praktyki rynkowej jako wprowadzającej w błąd odbywa się wyłącznie przez pryzmat potencjału, jaki ma praktyka, jeśli chodzi o wpływ na podjęcie decyzji transakcyjnej przez przeciętnego konsumenta. Nie chodzi tu więc jedynie o sytuacje, kiedy konsument pod wpływem praktyki już podjął decyzję, ale również o sytuacje, kiedy praktyka może spowodować powzięcie decyzji, której przy prawidłowym rozeznaniu sytuacji konsument nie podjąłby. Z kolei art. 5 ust. 2 pkt 2 upnpr jako przejaw działania wprowadzającego w błąd wymienia rozpowszechnianie prawdziwych informacji w sposób mogący wprowadzać w błąd. Wskazany przepis odnosi się do sytuacji, kiedy prawdziwa informacja zostaje sformułowana w sposób, który wywołuje mylne wrażenie u konsumenta ze względu na kontekst, w jakim została podana czy też ze względu na sposób bądź okoliczności jej zaprezentowania. Ponadto art. 5 ust. 3 zawiera listę elementów związanych z (choćby potencjalnym) zawarciem przez konsumenta umowy z przedsiębiorcą, w

---

⁸ Małgorzata Pyziak-Szafnicka, Michał Wojewoda, Komentarz do art. 56 i 66 Kodeksu cywilnego, red. Małgorzata Pyziak-Szafnicka, Paweł Książak, LEX

odniesieniu do których wprowadzenie w błąd poprzez podanie fałszywych lub prawdziwych, lecz konfundujących informacji może wywrzeć wpływ na podejmowanie przez konsumenta decyzji transakcyjnych. Art. 5 ust. 3 pkt 2 upnr zawiera otwarty katalog informacji w odniesieniu do cech produktu, które powinny zostać konsumentowi przekazane w sposób, który nie wprowadzi go w błąd. Wskazany przepis wymienia wiele informacji dotyczących produktu, takich jak: pochodzenie geograficzne lub handlowe, ilość, jakość, sposób wykonania, składniki, data produkcji, przydatność, możliwości i spodziewane wyniki zastosowania produktu, wyposażenie dodatkowe, testy i wyniki badań lub kontroli przeprowadzane na produkcie, zezwolenia, nagrody lub wyróżnienia uzyskane przez produkt, ryzyka i korzyści związane z produktem⁹. W ocenie Prezesa Urzędu, w przypadku produktów inwestycyjnych, konsumentowi powinna być przekazana informacja o ryzykach, jakie wiążą się z daną inwestycją.

Zgodnie z przekazanymi przez PRAEBEO Sp. z o.o. informacjami (pismo z dnia 6 listopada 2018 r.), oferta podpisania umowy ze Spółką skierowana jest do osób, które chcą zainwestować swoje środki i zarabiać na wynajmie, a także do osób, które nie mają wystarczającej ilości środków, aby zakupić pojazd i wspomagają się kredytem bankowym. Warunkiem przystąpienia do inwestycji jest podpisanie przez konsumenta ze Spółką umowy na podstawie wzorca umowy pn. „UMOWA INWESTYCYJNA 600+ RENT A CAR”.

Na etapie poprzedzającym zawarcie umowy, Spółka informuje konsumentów o zaletach wynikających z przystąpienia do programu 600+, wskazując na stronach internetowych korzyści, jakie można osiągnąć w postaci stałego miesięcznego wynagrodzenia oraz spłaty kredytu zaciągniętego na zakup samochodu. Na stronie <https://praebeoinvest.pl> Spółka informowała konsumentów, że¹⁰:

- „Rynek wynajmu samochodów w Polsce jest bardzo dynamiczny. Obserwujemy stały wzrost zainteresowania Klientów takim rozwiązaniem. Współpracujemy z dużymi korporacjami przewozu osób jak: [...] czy [...]. Nasze samochody wykorzystywane są także jako samochody zastępcze w sieciach naprawczych różnych warsztatów. **Umowa gwarantuje Panu wypłatę niezależnie od tego czy samochód jest wynajęty czy też nie. Nie wpływa to na wypłatę wynagrodzenia.**”
- „Umowa podpisywana jest na 96 miesięcy. Przez całą Umowę zarobi Pan łącznie 57600 zł.”
- „Każdy samochód objęty jest ochroną. Wykupujemy polisę OC/AC na każdy pojazd na cały okres finansowania i trwania Umowy. W sytuacji naprawy **wszystkie koszty ponosi nasza firma**. Bez względu czy będą to klocki hamulcowe, skrzynia biegów czy silnik, obowiązek serwisowania spoczywa na nas - zgodnie z Umową. Tak samo się dzieje w przypadku szkód komunikacyjnych.”
- „Rozwiązując Umowę złamalibyśmy prawo. **Umowa gwarantuje Panu, że w okresie całej Umowy będziemy wynajmować pojazd**. W przypadku niedotrzymania warunków Umowy przewidziane są kary finansowe. Chętnie udostępnię wzór Umowy.”
- „Samochód jest ubezpieczony. Zapewniamy pełny pakiet OC/AC, dzięki temu nawet w wypadku kradzieży - **jest Pan zabezpieczony.**”
- „Pani płacimy 600 zł plus ratę w Banku. Czyli ok. 1500 zł miesięcznie. Ale na wynajmie samochodu zarabiamy więcej, bo **dzienne stawki za wynajem to ok. 100 zł**. Oczywiście trzeba uwzględnić że to my płacimy za serwis i ubezpieczenie. Więc nasz zysk jest ukryty w różnicy tego za ile wynajmiemy Pana samochód.”

Wszystkie powyższe wypowiedzi były poprzedzone pytaniami dotyczącymi ewentualnych wątpliwości związanych z proponowaną umową jak np.: „CO JAK NIE BĘDZIE CHĘTNEGO NA WYNAJEM?”, „NA JAKI OKRES JEST TA INWESTYCJA?”, „CO JAK SAMOCHÓD SIĘ ZEPSUJE?”,

⁹ A. Wiewiórowska-Domagalska/A. Kunkiel-Kryńska, Komentarz do art. 5 ustawy o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym, Ustawa o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym. Komentarz pod red. dr hab. Konrad Osajda 2019, wyd. 1.

¹⁰ Pogrubienia w poniższych cytatach zostały dokonane przez Prezesa Urzędu.

„CO JAK ROZWIĄŻECIE ZE MNĄ UMOWĘ A JA ZOSTANĘ Z KREDYTEM”, „CO JAK UKRADNĄ SAMOCHÓD?”, „A WY NA CZYM ZARABIACIE?”.

Ponadto Spółka przedstawia się konsumentom jako doświadczony, innowacyjny przedsiębiorca, działający na wielu rynkach, informując go, że „Działamy na rynku od czerwca 2016 r. Nasza firma zajmuje się nie tylko programem 600+. Mamy wiele innych ciekawych rozwiązań jak np. anonimowy rachunek bankowy. Zajmujemy się również ubezpieczeniami i doradztwem finansowym”. Informowała również, że ma już kilkadziesiąt samochodów. Informacje te nie były poparte, żadnymi analizami ekonomicznymi lub raportami.

W żadnej z przekazywanych informacji Spółka nie informuje konsumentów o zagrożeniach związanych z realizacją umowy i ewentualnych stratach konsumenta z tego tytułu.

Spółka pomija informacje dotyczące ryzyka związanego z niepowodzeniem inwestycji i możliwością rozwiązania umowy inwestycyjnej przed terminem, na jaki została zawarta, z czym związane są negatywne konsekwencje dla osób przystępujących do programu, tj. obowiązek samodzielnej spłaty kredytu oraz utrata dodatkowych dochodów, gwarantowanych przez Spółkę.

Fakt, że w umowie inwestycyjnej Spółka zapewnia wypłatę wynagrodzenia pokrywającego spłatę rat kredytu zaciągniętego przez konsumenta nie oznacza, że konsument przestaje być dłużnikiem banku. Nawet gdyby uznać, że umowa inwestycyjna jest w pewnym zakresie umową o zwolnieniu dłużnika z obowiązku świadczenia (art. 392 k.c.), należy wskazać, że nie kreuje zobowiązania PRAEBEO sp. z o.o. wobec banku oraz nie oznacza, że bank nie będzie dochodzić spłaty kredytu od konsumenta. Umowa między osobą trzecią a dłużnikiem o zwolnienie z obowiązku świadczenia nie kreuje zobowiązania tej osoby wobec wierzyciela. Dlatego gwarant nie staje się dodatkowym dłużnikiem wierzyciela (M. Machnikowski, w: Gniewek, Machnikowski, Komentarz KC, 2014, s. 726. W uzasadnieniu wyr. z 1.6.2011 r., II CSK 513/10, Legalis, SN stwierdził: "W wypadku, o którym mowa w art. 392 KC osoba trzecia nie staje się dłużnikiem dodatkowym. Jednakże wzmocnienie uprawnień wierzyciela nie wpływa na zmniejszenie zobowiązań pierwotnego dłużnika względem tego wierzyciela")¹¹.

W świetle obowiązujących przepisów, spłata kredytu pozostaje obowiązkiem kredytobiorcy - konsumenta w przedmiotowej sprawie. Ryzyko związane z zaprzestaniem przez Spółkę wypłaty wynagrodzenia na poczet spłaty raty kredytu w banku ponosi konsument. W konsekwencji konsument jest narażony na naliczenie odsetek od zaległej kwoty, ponoszenie kosztów wezwań do zapłaty kierowanych przez bank, przekazania danych osobowych oraz informacji dotyczących historii spłaty zobowiązania do Biura Informacji Kredytowej S.A., a w przypadku utrzymującego się zadłużenia, naraża się na kontynuowanie działań windykacyjnych ze strony banku, a w przyszłości na problemy z uzyskaniem innego kredytu.

Należy nadmienić, że Spółka jest małym przedsiębiorcą, którego kapitał zakładowy wynosi 50 000,00 zł. Przedsiębiorca należy do grupy, którą cechuje duże zagrożenie upadłością i wrażliwość na wszelkie wahania na rynku. Nie jest to duży kapitał, który byłby dla konsumentów gwarancją realizacji inwestycji. Jej działalność jest ukierunkowana na wynajmowanie samochodów innym podmiotom, w tym korporacjom przewozu osób. Tym samym od zapotrzebowania na samochody ze strony swoich kontrahentów zależy wynik finansowy Spółki. Zmniejszanie się liczby klientów, czy zmniejszanie liczby zamówień u kontrahentów automatycznie przełoży się na efekty ekonomiczne przedsiębiorcy. Tym bardziej, że Spółka przyznała, że prowadzi działalność [...]. Małe i średnie przedsiębiorstwa cechuje duża wrażliwość na wszelkie wahania i niestabilność rynku. Są szczególnie narażone na wahania koniunktury i zmiany natężenia konkurencji. Już opóźnienie przez klienta

¹¹ Art. 392 KC T. II red. Gutowski 2019, wyd. 2/Koch

zapłaty faktury o dużej wartości, czy opóźnienie w regulacji zobowiązań podatkowych stanowi poważne zagrożenie dla egzystencji Przedsiębiorcy, a sytuacja braku umów z kontrahentami wręcz uniemożliwia działalność na tym rynku. O tych zagrożeniach konsumenci nie byli informowani. Ponadto, opisując rynek wynajmu samochodów w Polsce, Spółka nie wskazuje źródła tych informacji, co uniemożliwia konsumentom ich zweryfikowanie.

W tym miejscu zaznaczyć należy, że wprowadzenie w błąd ocenia się, biorąc pod uwagę wszystkie okoliczności prezentacji informacji. Oferując konsumentom nowy produkt, tj. zawarcie umowy na podstawie wzorca umowy pn. „UMOWA INWESTYCYJNA 600+ RENT A CAR” Spółka wyeksponowała korzyści jakie konsument uzyska w następstwie podpisania oferowanej umowy. Skupiając się na korzyściach finansowych oraz informacjach o przejęciu przez Spółkę wszystkich kosztów ubezpieczenia i utrzymania samochodu, oraz udzielając z góry odpowiedzi na ewentualne wątpliwości konsumenta związane z podpisaniem, a następnie realizacją umowy i wiarygodnością firmy wyzbywała konsumenta lęku, obawy przed zainwestowaniem. Konsumentom są przedstawiane konkretne znaczne wartości, które będą mogli zarobić decydując się na podpisanie umowy: „600 zł Wynagrodzenie miesięczne 7200 zł Wynagrodzenie roczne 57600 zł Wynagrodzenie w ciągu całej umowy”, „Pieniądze z wynajmu samochodu spłacają kredyt samochodowy, jednocześnie pozwalają zarabiać miesięcznie 600 zł netto.”, „600 zł co miesiąc trafia na Państwa konto, bez wychodzenia z domu. I tak aż przez nawet 96 miesięcy!”. Ekspozując powyższe dane, a pomijając ryzyka związane z realizacją zawartej umowy Spółka nie przedstawia konsumentom faktycznych cech produktu. Konstrukcja tego typu produktu jest dla konsumenta niejednoznaczna i nieprzejrzysta. Tym samym konsument będzie odbierał, zgodnie z ukierunkowaniem przez Spółkę, wszystkie przekazane informacje zgodnie z własnymi oczekiwaniami, co do spodziewanego stałego zysku w długim okresie czasu. Po tych informacjach mógł on być przekonany, że podejmuje racjonalną decyzję w oparciu o rzetelne dane i prognozy. Brak przedstawienia informacji o zagrożeniach utwierdzało konsumentów w przeświadczeniu, że produkt jest zgodny z ich oczekiwaniami i bezpieczny, a przedsiębiorca jest profesjonalistą znającym się na rynku wynajmu samochodów, posiadającym sformalizowane kontakty z odbiorcami usług Spółki, a tym samym wiarygodny.

W rzeczywistości, ustalenia oraz dowody zgromadzone w niniejszym postępowaniu w odniesieniu do konsumentów, których umowami dysponuje Prezes Urzędu, wskazują, że po zapłaceniu kilku rat, Spółka zaprzestawała spłacać raty kredytu w banku, a konsumenci są zobowiązani do samodzielnej spłaty pozostałej części kredytu. Przy uwzględnieniu średniego kosztu kupowanego samochodu w wysokości ok. 70.000 zł oraz wszystkich kosztów kredytu, kwota zobowiązania konsumenta może być znaczna i kształtować się w granicach [...] zł.

Reasumując, konsument może zostać bez spodziewanego zysku z niespłaconym kredytem, na który będzie musiał przeznaczyć swoje środki finansowe i samochodem, który będzie musiał odzyskać od firmy i który ze względu, iż stanowił element ww. wieloletniej umowy, może nie być mu potrzebny. Ponadto, z uwagi na fakt, iż o zaprzestaniu spłat konsument może dowiedzieć się od kredytodawcy, będzie musiał w takim przypadku ponieść również koszty odsetek za niezapłacone raty kredytu.

Zgodnie z orzecznictwem Sądu Okręgowego w Warszawie - Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, przedsiębiorca ma obowiązek poinformowania w sposób rzetelny i prawdziwy o cechach oferowanego towaru już w reklamie, a klient zwabiony jego ofertą nie ma obowiązku jej weryfikacji w miejscu sprzedaży. Można stąd wnioskować, że konsument na każdym etapie zawarcia umowy ma prawo odbierać kierowane do niego przekazy w sposób dosłowny zakładając, że przedsiębiorca, od którego pochodzą, przekazuje mu informacje w sposób dostatecznie jasny, jednoznaczny i niewprowadzający w błąd.

W niniejszej sprawie przeciętny konsument miał prawo do otrzymania pełnych, rzetelnych, niewprowadzających go w błąd informacji o cechach oferowanych produktów, w szczególności miał prawo do otrzymania informacji o wszelkich ryzykach jakie wiążą się z

inwestowaniem swoich środków finansowych lub mienia w przedmiotowy produkt. Informacje na temat korzyści, ale również zagrożeń oraz kosztów powinny być podawane w sposób pełny, nie zdominowany przez jeden z rodzajów informacji. W wyniku przekazanych konsumentom pozytywnych informacji co do produktu nie obarczonych żadnym ryzykiem, nawet będąc ostrożnymi i uważnymi konsumentami, wyedukowanymi oraz przy dochowaniu należytej staranności mogą podjąć decyzje o podpisaniu ocenianej umowy. W efekcie powyższego wyrażą zgodę na podpisanie umowy, której by nie podjęli, gdyby przedsiębiorca przekazał im wszystkie informacje niezbędne do podjęcia decyzji.

W związku z powyższym, Prezes Urzędu uznał, że opisane powyżej zachowanie Przedsiębiorcy narusza art. 5 ust. 1, ust. 2 pkt 2, ust. 3 pkt 2 upnpr, a tym samym stanowi praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów, o której mowa w art. 24 ust. 1 i 2 pkt 3 uokik.

Godzenie w zbiorowe interesy konsumentów

Przesłanka ta jest spełniona, gdy działanie lub zaniechanie przedsiębiorcy godzi w interesy konsumentów jako zbiorowości rozumianej jako nieokreślona i nieograniczona grupa podmiotów, których nie da się zidentyfikować. Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów nie podaje definicji „zbiorowego interesu konsumentów”, wskazując jednak w przepisie art. 24 ust. 3, że nie jest nim suma indywidualnych interesów konsumentów.

W uzasadnieniu wyroku z dnia 10 kwietnia 2008 r., sygn. akt III SK 27/07, Sąd Najwyższy wyjaśnił, że gramatyczna wykładnia pojęcia **zbiorowy interes konsumentów** prowadzi do wniosku, że chodzi o zachowanie przedsiębiorcy, które godzi w interesy grupy osób stanowiących określony zbiór. Rezultaty tej wykładni modyfikuje zastrzeżenie, że nie jest zbiorowym interesem konsumentów suma interesów indywidualnych. Sąd Najwyższy stanął na stanowisku, że przy konstruowaniu pojęcia „zbiorowy interes konsumentów” nie można opierać się tylko i wyłącznie na tym, czy oceniana praktyka skierowana jest do nieoznaczonego z góry kręgu podmiotów. Zdaniem Sądu Najwyższego, wystarczające powinno być ustalenie, że zachowanie przedsiębiorcy nie jest podejmowane w stosunku do zindywidualizowanych konsumentów, lecz względem członków danej grupy (określonego kręgu podmiotów), wyodrębnionych spośród ogółu konsumentów za pomocą wspólnego dla nich kryterium. Sąd Najwyższy uznał, że *praktyką naruszającą zbiorowe interesy konsumentów jest (...) takie zachowanie przedsiębiorcy, które podejmowane jest w warunkach wskazujących na powtarzalność zachowania w stosunku do indywidualnych konsumentów wchodzących w skład grupy, do której adresowane są zachowania przedsiębiorcy w taki sposób, że potencjalnie ofiarą takiego zachowania może być każdy konsument będący klientem lub potencjalnym klientem przedsiębiorcy.*

Dla stwierdzenia naruszenia zbiorowych interesów konsumentów istotne jest ustalenie, że działanie przedsiębiorcy nie ma ściśle określonego, konkretnego adresata. Oznacza to, że nie ilość faktycznych, potwierdzonych naruszeń, ale przede wszystkim ich charakter, a w związku z tym możliwość (choćby tylko potencjalna) wywołania negatywnych skutków wobec określonej zbiorowości przesądza o naruszeniu zbiorowego interesu konsumentów. Godzenie w zbiorowe interesy konsumentów może przy tym polegać zarówno na ich naruszeniu, jak i na zagrożeniu ich naruszenia. Nie jest tym samym konieczne, aby którykolwiek z konsumentów został dotknięty skutkami stosowanych przez przedsiębiorcę praktyk. Wystarczająca jest choćby potencjalna możliwość wystąpienia negatywnych skutków praktyki wobec nieograniczonej liczby konsumentów.

W niniejszej sprawie skutkami działań Spółki dotknięty mógł zostać nieoznaczony z góry krąg konsumentów - wszyscy konsumenci, do których kieruje ona swoją ofertę zawarcia umowy inwestycyjnej. Praktyki te zatem skierowane są do osób, które nie zostały zindywidualizowane.

Interes konsumentów należy rozumieć jako interes prawny (a nie faktyczny), a więc uznany przez ustawodawcę jako zasługujący na ochronę i zabezpieczenie. Pod tym pojęciem należy rozumieć *stricte* ekonomiczne interesy konsumentów (o wymiarze majątkowym) oraz prawo konsumentów do uczestniczenia w przejrzystych i niezakłóconych przez przedsiębiorcę warunkach rynkowych, zapewniających konsumentom możliwość dokonywania transakcji przy całkowitym zrozumieniu, jaki jest ich rzeczywisty sens ekonomiczny i prawny na etapie przedkontraktowym i w czasie wykonywania umowy.

Praktyka z pkt I.1 sentencji niniejszej decyzji - zdaniem Prezesa Urzędu - godzi przede wszystkim w prawo konsumentów do uzyskania rzetelnych, prawdziwych i pełnych informacji o sposobie i terminie wykonania prawa odstąpienia od umowy na podstawie art. 27 ustawy o prawach konsumenta, a także prawo do otrzymania wzorca formularza odstąpienia od umowy. Niedopełnienie powyższego obowiązku powoduje pogorszenie sytuacji konsumentów, którzy na skutek powyższego zachowania nie uzyskują informacji, którą zgodnie z przepisami ustawy o prawach konsumenta powinni otrzymać.

Z kolei praktyki wskazane w punktach I.2, I.3 i I.4 naruszają bezpośrednio prawo konsumentów do uczestniczenia w przejrzystych i niezakłóconych warunkach rynkowych. Stosowane przez Przedsiębiorcę praktyki ograniczają bowiem konsumentom możliwość podjęcia decyzji dotyczącej umowy przy całkowitym zrozumieniu, jaki jest rzeczywisty sens ekonomiczny i prawny produktu proponowanego przez Spółkę.

Uwzględniając, że praktyki określone w pkt I.1 - I.4 sentencji niniejszej decyzji naruszają zbiorowe interesy konsumentów w sposób opisany powyżej, Prezes Urzędu przypisał Spółce stosowanie praktyk sprzecznych z prawem, tj. spełniających przesłanki art. 24 ust. 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Nakazanie zaniechania stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów

Zgodnie z art. 26 ust. 1 uokik, Prezes Urzędu wydaje decyzję o uznaniu praktyki za naruszającą zbiorowe interesy konsumentów i nakazującą zaniechanie jej stosowania, jeżeli stwierdzi naruszenie zakazu określonego w art. 24.

W literaturze wskazuje się, że zaniechanie stosowania praktyk musi być rzeczywiste (por. wyr. SN z 2.7.2009 r., III SK 10/09, Legalis) i potwierdzone w zgromadzonym materiale dowodowym. Nie wystarczy zatem uprawdopodobnienie zaniechania stosowania ww. praktyk, a konieczne jest udowodnienie tej okoliczności. Przy tym ciężar udowodnienia zaniechania tej praktyki spoczywa na przedsiębiorcy¹².

Zauważyć należy, że PRAEBEO Sp. z o.o. informuje na stronie Facebook o zmianie nazwy firmy na „AUTO RENTIER”, a domena praebeoinvest.pl już wygasta, jednakże PRAEBEO Sp. z o.o. nie została wykreślona z Rejestru Przedsiębiorców KRS, co więcej nie dokonała zmian w przedmiocie prowadzonej przez siebie działalności. Do Prezesa Urzędu nie wpłynęły także dokumenty potwierdzające zaniechania prowadzenia działalności przez Spółkę.

Zaznaczyć należy, że PRAEBEO Sp. z o.o. nie przedstawiła dowodów, z których wynikałoby, że Spółka zaniechała stosowania zarzuczanych jej praktyk.

Uwzględniając wskazane okoliczności, na podstawie art. 26 ust. 1 uokik orzeczono jak w pkt I.1 - I.4 sentencji niniejszej decyzji.

Obowiązek usunięcia trwających skutków naruszenia (pkt II rozstrzygnięcia decyzji)

---

¹² M. Mamczarek, Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów. Komentarz [w:] M. Mamczarek, Ochrona zbiorowych praw i interesów konsumentów, pacjentów oraz pasażerów w transporcie kolejowym. Komentarz praktyczny z orzecnictwem, Warszawa 2019.

Zgodnie z art. 26 ust. 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów w decyzji o uznaniu praktyki za naruszającą zbiorowe interesy konsumentów i nakazującej zaniechania jej stosowania Prezes Urzędu może określić środki usunięcia trwających skutków naruszenia zakazu, o którym mowa w art. 24 uokik, w szczególności zobowiązać przedsiębiorcę do złożenia jednokrotnego lub wielokrotnego oświadczenia o treści i w formie określonej w decyzji.

W niniejszej sprawie na podstawie art. 26 ust. 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów Prezes Urzędu zdecydował o nałożeniu na Przedsiębiorcę, obowiązku usunięcia trwających skutków naruszenia zbiorowych interesów konsumentów, w związku z praktykami stwierdzonymi w punkcie I.1 - I.4 sentencji niniejszej decyzji, w postaci obowiązku skierowania listem poleconym - w terminie 2 (dwóch) miesięcy od daty uprawomocnienia się niniejszej decyzji - do wszystkich konsumentów, którzy zawarli z PRAEBO Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie umowy, na podstawie wzorca umowy pn. „UMOWA INWESTYCYJNA 600+ RENT A CAR”, sformułowanej w sposób czytelny i zrozumiały pisemnej informacji o treści:

„Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w decyzji z dnia 18 grudnia 2019 r. nr RŁO 8/2019 uznał za praktyki naruszające zbiorowe interesy konsumentów działania PRAEBEO Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie polegające na:

- 1. naruszeniu obowiązku udzielenia konsumentom rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji poprzez nieinformowanie konsumentów o sposobie i terminie wykonania prawa odstąpienia od umowy zawieranej na podstawie wzorca umowy pn. „UMOWA INWESTYCYJNA 600+ RENT A CAR”, na podstawie art. 27 ustawy z dnia 30 maja 2014 r. o prawach konsumenta (Dz. U. z 2019 r. poz. 134 ze zm.), a także nieprzedłożenie konsumentom wzorca formularza odstąpienia od umowy, co jest sprzeczne z art. 12 ust. 1 pkt 9 ustawy z dnia 30 maja 2014 r. o prawach konsumenta i godzi w zbiorowe interesy konsumentów, a tym samym stanowi naruszenie art. 24 ust. 1 i 2 pkt 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów,*
- 2. proponowaniu konsumentom zawarcia umów na podstawie wzorca umowy pn. „UMOWA INWESTYCYJNA 600+ RENT A CAR” na okres 96 miesięcy, przy zapewnieniu przez ten okres wypłaty wynagrodzenia pokrywającego spłatę kredytu zaciągniętego przez konsumenta w banku oraz stałego miesięcznego dochodu w wysokości 600 zł miesięcznie, 7200 zł rocznie, 57600 zł w ciągu całej umowy, jednocześnie przewidując w umowach zawieranych na podstawie wzorca umowy pn. „UMOWA INWESTYCYJNA 600+ RENT A CAR” karę umowną w wysokości 6000 zł w przypadku bezprawnego rozwiązania umowy przez PRAEBEO Sp. z o.o., przez co ograniczono odpowiedzialność kontraktową PRAEBEO Sp. z o.o., zgodnie z art. 484 § 1 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. z 2019 r. poz. 1145), co stanowi nieuczciwą praktykę rynkową w rozumieniu art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 23 sierpnia 2007 r. o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym (Dz. U. z 2017 r. poz. 2070) i godzi w zbiorowe interesy konsumentów, a tym samym stanowi naruszenie art. 24 ust. 1 i 2 pkt 3 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów,*
- 3. nieprzekazaniu konsumentom, w związku z proponowaniem konsumentom zawarcia umów na podstawie wzorca umowy pn. „UMOWA INWESTYCYJNA 600+ RENT A CAR”, w sposób jasny, jednoznaczny w trakcie zawierania umów istotnych informacji identyfikujących samochody, których właścicielami mają zostać konsumenci, co stanowi nieuczciwą praktykę rynkową w rozumieniu art. 6 ust. 1 i ust. 3 pkt 1 w związku z art. 4 ust. 2 ustawy z dnia 23 sierpnia 2007 r. o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym i godzi w zbiorowe interesy konsumentów, a tym samym stanowi naruszenie art. 24 ust. 1 i 2 pkt 3 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów,*

4. przekazywaniu w trakcie prezentowania cech produktu będącego przedmiotem umów zawieranych na podstawie wzorca umowy pn. „UMOWA INWESTYCYJNA 600+ RENT A CAR”, w sposób wprowadzający konsumentów w błąd w zakresie ryzyka związanego z inwestowaniem środków pieniężnych lub samochodu, poprzez wyekspozowanie jedynie korzyści związanych z podpisaniem umowy, kosztem informacji dotyczących okoliczności, w następstwie których umowa może nie przynieść zysku lub wygenerować straty, co stanowi nieuczciwą praktykę rynkową, o jakiej mowa w art. 5 ust. 1, ust. 2 pkt 2, ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia 23 sierpnia 2007 r. o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym i godzi w zbiorowe interesy konsumentów, a tym samym stanowi naruszenie art. 24 ust. 1 i 2 pkt 3 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów

i nakazał zaniechanie ich stosowania. Treść decyzji nr RŁO 8/2019 dostępna jest na stronie www.uokik.gov.pl.

W związku z powyższym informujemy, że zgodnie z art. 29 ust. 1 ustawy z dnia 30 maja 2014 r. o prawach konsumenta, jeżeli konsument nie został poinformowany przez przedsiębiorcę o prawie odstąpienia od umowy, prawo to wygasa po upływie 12 miesięcy od dnia upływu terminu, o którym mowa w art. 27. Stosownie do art. 27 ww. ustawy, konsument, który zawarł umowę na odległość lub poza lokalem przedsiębiorstwa, może w terminie 14 dni odstąpić od niej bez podawania przyczyny i bez ponoszenia kosztów, z wyjątkiem kosztów określonych w art. 33, art. 34 ust. 2 i art. 35 ww. ustawy.

Ponadto informujemy, że zgodnie z art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 23 sierpnia 2007 r. o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym, w razie dokonania nieuczciwej praktyki rynkowej konsument, którego interes został naruszony może żądać m.in. naprawienia wyrządzonej szkody na zasadach ogólnych, w szczególności żądania unieważnienia umowy z obowiązkiem wzajemnego zwrotu świadczeń oraz zwrotu przez przedsiębiorcę kosztów związanych z nabyciem produktu.

Jednocześnie informujemy, że **prawomocne decyzje Prezesa UOKiK mają charakter prejudykatu w postępowaniu sądowym**. Oznacza to, że ustalenia Urzędu co do faktu stosowania praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów są dla sądu wiążące. Nie musi on w tym zakresie prowadzić własnego postępowania dowodowego. Konsumentom mogą się powołać na prawomocną decyzję Prezesa UOKiK, gdy będą chcieli dochodzić swoich praw w sądzie.

Konsumentom mogą dochodzić swoich roszczeń indywidualnie, na drodze cywilnoprawnej, mogą również zwrócić się z prośbą o pomoc do organizacji konsumenckich oraz powiatowych (miejskich) rzeczników konsumentów, właściwych ze względu na miejsce zamieszkania konsumenta, wykonujących zadania samorządu powiatowego w zakresie ochrony konsumentów.”.

Wskazane środki usunięcia trwających skutków naruszenia, w ocenie Prezesa Urzędu, pozwolą zrealizować przede wszystkim cele informacyjne i edukacyjne decyzji. Informacja o wydaniu decyzji zostanie przekazana wszystkim konsumentom, którzy mogli być poszkodowani w wyniku działań Spółki. Dzięki temu mogą oni zdecydować o dochodzeniu swoich indywidualnych roszczeń na drodze cywilnoprawnej.

Co ważne, informacja o ww. treści powinna zwiększyć wśród konsumentów wiedzę o przepisach chroniących ich prawa - wskazuje bowiem jakie działania przedsiębiorcy podejmowane wobec konsumentów mogą być uznane za sprzeczne z prawem.

Ponadto, wskazać w tym miejscu należy, iż zgodnie z poglądem występującym w orzecznictwie prawomocna decyzja Prezesa UOKiK ma charakter prejudykatu przeciwko przedsiębiorcy, któremu zarzucany był czyn z zakresu praktyk ograniczających konkurencję (i odpowiednio praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów, w tym m.in.

stwierdzającej stosowanie nieuczciwej praktyki rynkowej) i może znacząco ułatwić dochodzenie roszczeń przez podmiot poszkodowany przed sądem cywilnym¹³.

Na poparcie powyższej tezy należy przywołać stanowisko doktryny, która wskazuje, że „na zasadzie analogii do rozstrzygnięć dotyczących decyzji stwierdzających praktyki ograniczające konkurencję (vide: uchwała SN z 23.07.2008 r., III CZP 52/08, *Legalis*), ostateczna decyzja uznająca praktykę za naruszającą zbiorowe interesy konsumentów powinna być postrzegana jako rozstrzygnięcie wiążące sądy cywilne w ewentualnych postępowaniach cywilnych wytoczonych przez indywidualnych konsumentów, w celu uzyskania odszkodowania za szkody, poniesione przez nich wskutek stosowania przez danego przedsiębiorcę praktyki zakazanej przez art. 24 *OchrKonkurU*. Pogląd wyrażony przez A. Jurkowską-Gomułkę potwierdzony został w postanowieniu SN z 23.4.2015 r. (vide: III SK 61/14, *Legalis*). W uzasadnieniu do tego postanowienia, w kontekście nałożenia na przedsiębiorcę obowiązku publikacyjnego (przez co do konsumentów dociera informacja o dopuszczeniu się przez przedsiębiorcę nieuczciwej praktyki rynkowej), SN przywołał tezę z uchwały z 23.7.2008 r. wskazującą, że „ostateczna decyzja organu ochrony konsumentów stwierdzająca naruszenie *OchrKonkurU* jest dla sądu powszechnego wiążąca”. W konsekwencji zatem stwierdzić można, iż SN uznał prejudycjalny charakter decyzji Prezesa UOKiK wydanej w sprawie praktyk naruszających zbiorowy interes konsumentów¹⁴.

W związku z powyższym, wydanie niniejszej decyzji stwierdzającej naruszenie zbiorowych interesów konsumentów przez PRAEBEO Sp. z o.o., a następnie jej uprawomocnienie w takim kształcie, ma doniosłe znaczenie z punktu widzenia możliwości dochodzenia indywidualnych roszczeń na drodze cywilnoprawnej w związku z naruszeniem przepisów dotyczących ochrony interesów konsumentów (*private enforcement*), o ile przedmiotowe roszczenie po stronie konsumenta nie ulegnie przedawnieniu. Związanie sądu decyzją Prezesa Urzędu sprowadza się do tego, że okoliczności faktyczne stwierdzone w sentencji decyzji stają się elementem ustaleń faktycznych sądu, co oznacza, że w tym zakresie sąd nie przeprowadza odrębnego postępowania dowodowego, przykładowo w zakresie stwierdzenia wprowadzenia konsumenta w błąd.

Jedną z intencji określenia środków usunięcia trwających skutków naruszenia jest zwiększenie skuteczności administracyjnoprawnego trybu stwierdzania naruszeń w zakresie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów. Środki te mogą mieć charakter informacyjny. Dzięki informacji skierowanej do wszystkich konsumentów, którzy zawarli z PRAEBEO Sp. z o.o. umowy, mogą oni dowiedzieć się, że zastosowane wobec nich nieuczciwe działania zakwestionowane przez Prezesa UOKiK są wobec nich bezskuteczne i mają możliwość indywidualnego dochodzenia od przedsiębiorcy roszczeń w tym zakresie¹⁵.

W związku z powyższym Prezes Urzędu orzekł jak w pkt II sentencji niniejszej decyzji.

Obowiązek publikacji decyzji lub jej części (pkt III rozstrzygnięcia decyzji)

Zgodnie z art. 26 ust. 3 *uokik*. Prezes UOKiK może nakazać publikację decyzji w całości lub w części, z zaznaczeniem, czy decyzja ta jest prawomocna, w określonej w niej formie, na koszt przedsiębiorcy. W związku z tym Prezes Urzędu nałożył na Spółkę obowiązek publikacji w ciągu 14 (czternastu) dni od daty uprawomocnienia się przedmiotowej decyzji punktu I sentencji niniejszej decyzji, w związku z praktykami stwierdzonymi w punktach I.1

¹³ vide: wyrok SN z 4 marca 2008 r., IV CSK 441/07; uchwała SN z 23 lipca 2008 r. III CZP 52/08; postanowienie SN z dnia 23 kwietnia 2015 r., sygn. III SK 61/14).

¹⁴ A. Szafran, J. Ulański, *Prejudycjalny charakter decyzji Prezesa UOKiK w indywidualnym sporze konsumenta z przedsiębiorcą*, [w:] M. Czarnecka, T. Skoczny (red.), *Prawo konsumenckie w praktyce*, Warszawa 2016, s. 166-167; podobnie A. Jurkowska-Gomułka, [w:] T. Skoczny (red.), *Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów. Komentarz*, Warszawa 2014, s. 789.

¹⁵ M. Namysłowska, A. Piszcz; *ustawa o zmianie ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów z 5.8.2015 r.*, Komentarz; Wydawnictwo C.H. Beck; Warszawa 2016, str. 26.

- I.4 niniejszej decyzji, w dwóch dziennikach o zasięgu ogólnopolskim i średnim nakładzie jednorazowym nie mniejszym niż 50 000 (słownie: pięćdziesiąt tysięcy) egzemplarzy, w ten sposób, że tekst powinien być widoczny, czytelny, umieszczony poziomo, na wystarczająco kontrastowym tle, napisany czcionką Times New Roman lub podobną, nie mniejszą niż 12 (dwanaście) punktów.

W ocenie Prezesa Urzędu nałożony na Spółkę obowiązek publikacyjny zmierza do przekazania możliwie najszerszemu kręgowi odbiorców (konsumentów - również tych niebędących stroną umowy zawartej ze Spółką, jak i innych profesjonalnych uczestników rynku) informacji o stosowaniu przez PRAEBEO Sp. z o.o. praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów. Obowiązek ten spełnia funkcję edukacyjną, w szczególności dla konsumentów, oraz prewencyjną - dla Spółki oraz innych przedsiębiorców. Jednocześnie ma ostrzegać, iż w przypadku braku dochowania przez innych przedsiębiorców wymaganych standardów i zastosowania podobnych praktyk muszą oni liczyć się z określoną sankcją.

Ponadto w przypadku uprawomocnienia się niniejszej decyzji, może ona stanowić prejudykat dla dochodzenia roszczeń przez indywidualnych konsumentów.

W związku z powyższym Prezes Urzędu orzekł jak w pkt III sentencji niniejszej decyzji.

Nałożenie przez Prezesa Urzędu kary pieniężnej (pkt IV rozstrzygnięcia decyzji)

Zgodnie z art. 106 ust. 1 pkt 4 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, Prezes Urzędu może nałożyć na przedsiębiorcę, w drodze decyzji, karę pieniężną w wysokości nie większej niż 10% obrotu osiągniętego w roku obrotowym poprzedzającym rok nałożenia kary, jeżeli przedsiębiorca ten, choćby nieumyślnie, dopuścił się naruszenia zakazu określonego w art. 24 uokik. Art. 106 ust. 3 ww. ustawy, wskazując sposób obliczania obrotu, przewiduje m.in. w pkt 1, że obrót oblicza się jako sumę przychodów wykazanych w rachunku zysków i strat - w przypadku przedsiębiorcy sporządzającego taki rachunek na podstawie przepisów o rachunkowości. Art. 106 ust. 5 uokik stanowi przy tym, że w przypadku gdy przedsiębiorca w roku obrotowym poprzedzającym rok nałożenia kary nie osiągnął obrotu lub osiągnął obrót w wysokości nieprzekraczającej równowartości 100.000 euro, Prezes Urzędu nakładając karę pieniężną na podstawie ust. 1 uwzględnia średni obrót osiągnięty przez przedsiębiorcę w trzech kolejnych latach obrotowych poprzedzających rok nałożenia kary. Z kolei art. 106 ust. 6 uokik przewiduje, że w przypadku, gdy przedsiębiorca nie osiągnął obrotu w okresie trzyletnim, o którym mowa w ust. 5, lub gdy obrót przedsiębiorcy obliczony na podstawie tego przepisu nie przekracza równowartości 100.000 euro, Prezes Urzędu może nałożyć na przedsiębiorcę, w drodze decyzji, karę pieniężną w wysokości nieprzekraczającej równowartości 10.000 euro. Stosownie do art. 106 ust. 7 pkt 2 uokik, w przypadku gdy przedsiębiorca nie dysponuje przed wydaniem decyzji danymi finansowymi niezbędnymi do ustalenia obrotu za rok obrotowy poprzedzający rok nałożenia kary, Prezes Urzędu, nakładając karę pieniężną na podstawie ust. 1, uwzględnia: (...) 2) w przypadku, o którym mowa w ust. 5 - średni obrót osiągnięty przez przedsiębiorcę w trzech kolejnych latach obrotowych poprzedzających ten rok. Przepis ust. 6 stosuje się odpowiednio.

Kara pieniężna za naruszenie zakazu stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, o którym mowa w art. 24 uokik, ma charakter fakultatywny. O tym, czy w konkretnej sprawie w odniesieniu do wskazanego przedsiębiorcy zasadne jest nałożenie kary pieniężnej decyduje, w ramach uznania administracyjnego, Prezes Urzędu.

W ocenie Prezesa Urzędu, zgromadzony materiał dowodowy w sposób jednoznaczny potwierdza stosowanie przez Przedsiębiorcę praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, przy czym zdaniem Prezesa Urzędu okoliczności sprawy przemawiają za zasadnością nałożenia w tym przypadku kary pieniężnej.

Należy zwrócić uwagę, że przepisy ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów nie określają jakichkolwiek przesłanek, od których uzależnione byłoby podjęcie decyzji o nałożeniu kary. Ustawodawca wskazał jedynie w art. 111 uokik te okoliczności, które Prezes Urzędu ma obowiązek uwzględnić decydując o wymiarze kary pieniężnej. Są to w szczególności okoliczności naruszenia przepisów ustawy oraz uprzednie naruszenie przepisów ustawy, a także: okres, stopień oraz skutki rynkowe naruszenia przepisów ustawy, przy czym stopień naruszenia Prezes Urzędu ocenia biorąc pod uwagę okoliczności dotyczące natury naruszenia i działalności przedsiębiorcy, która stanowiła przedmiot naruszenia (art. 111 ust. 1 pkt 1 uokik).

Ustalając wysokość kar pieniężnych Prezes Urzędu bierze również pod uwagę okoliczności łagodzące oraz obciążające, które wystąpiły w sprawie. Zgodnie z art. 111 ust. 3 pkt 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, okolicznościami łagodzącymi są w szczególności: dobrowolne usunięcie skutków naruszenia, zaniechanie stosowania zakazanej praktyki przed wszczęciem postępowania lub niezwłocznie po jego wszczęciu, podjęcie z własnej inicjatywy działań w celu zaprzestania naruszenia lub usunięcia jego skutków oraz współpraca z Prezesem Urzędu w toku postępowania, w szczególności przyczynienie się do szybkiego i sprawnego przeprowadzenia postępowania. Wśród zamkniętego katalogu okoliczności obciążających art. 111 ust. 4 pkt 2 uokik wymienia: znaczny zasięg terytorialny naruszenia lub jego skutków, znaczne korzyści uzyskane przez przedsiębiorcę w związku z dokonaniem naruszeniem, dokonanie uprzednio podobnego naruszenia oraz umyślność naruszenia.

W związku z tym, że Spółka nie złożyła w urzędach skarbowych zeznań podatkowych o wysokości osiągniętego dochodu (poniesionej straty) CIT-8 za 2016, 2017 oraz 2018 rok, a także nie udzieliła odpowiedzi na wezwanie Prezesa Urzędu do wskazania i udokumentowania obrotów w rozumieniu art. 106 ust. 3 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, osiągniętych przez Spółkę w latach 2016-2018 r. z prowadzonej ogółem działalności - Prezes Urzędu uznał za uzasadnione nałożenie kar pieniężnych niniejszą decyzją na podstawie art. 106 ust. 1 pkt 4 w zw. z art. 106 ust. 5, 6 i 7 pkt 2 uokik. Stosownie do tabeli kursów średnich walut obcych Narodowego Banku Polskiego średni kurs euro na ostatni dzień roku poprzedzającego rok nałożenia kary, zgodnie z art. 5 uokik, tj. dzień 31 grudnia 2018 r., wynosił: 4,3 zł. Zgodnie z art. 106 ust. 6 i 7 pkt 2 uokik w takiej sytuacji Prezes Urzędu może nałożyć na przedsiębiorcę karę pieniężną w wysokości nieprzekraczającej równowartości 10.000 euro, co stanowi według ww. kursu kwotę 43.000 zł (słownie: czterdzieści trzy tysiące złotych). Stąd też kary pieniężne nie mogą być wyższe, niż kwota 10.000 euro czyli 43.000 zł, za każde ze stwierdzonych naruszeń.

Kara pieniężna za stosowanie praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów określonej w pkt I.1 sentencji decyzji.

Przy nakładaniu kary pieniężnej Prezes Urzędu uwzględnił, że zarzucona Przedsiębiorcy w pkt I.1 praktyka miała charakter umyślny.

W pierwszej kolejności wskazać należy, że Przedsiębiorca ustalając treść wzorca umowy pn. „UMOWA INWESTYCYJNA 600+ RENT A CAR”, a także zawartych z konsumentami na jego podstawie umów, powinien zbadać ich postanowienia pod kątem ich zgodności z obowiązującymi przepisami. Podkreślić należy, że na profesjonalnych uczestnikach obrotu rynkowego spoczywa obowiązek dochowania należytej staranności przy ocenie zgodności ich działań z obowiązującymi przepisami prawa. W ocenie Prezesa Urzędu, konstrukcja i treść postanowień umów inwestycyjnych proponowanych konsumentom nie była dziełem przypadku, ani też efektem niezamierzonych działań. Zdaniem Prezesa Urzędu, PRAEBEO Sp. z o.o. jako profesjonalista mający obowiązek znać powszechnie obowiązujące przepisy prawa zdawał sobie sprawę, że brak informacji o sposobie i terminie wykonania prawa odstąpienia od umowy oraz nieprzekazanie wzorca formularza odstąpienia od umowy pogorszy sytuację konsumentów, którzy na skutek powyższego zachowania nie uzyskają

informacji o przysługującym im uprawnieniu, a w konsekwencji mogą nie skorzystać z przysługującego im prawa odstąpienia od umowy zawartej poza lokalem przedsiębiorstwa.

Przy ustaleniu wysokości kary Prezes Urzędu wziął pod uwagę: okoliczności naruszenia przez Przedsiębiorcę przepisów ustawy oraz okres, stopień i skutki rynkowe naruszenia. Prezes Urzędu rozważył ponadto, czy wysokość kary powinna podlegać modyfikacjom z uwagi na okoliczności łagodzące lub obciążające.

Co do praktyki zarzuconej Przedsiębiorcy w pkt I.1 sentencji decyzji, Prezes Urzędu przy nakładaniu kary uwzględnił okoliczność, że ujawnia się ona na etapie zawierania kontraktu. Zważyć jednak należy, że kwestionowane przez Prezesa Urzędu naruszenie obowiązku informacyjnego względem konsumentów może mieć również wpływ na wykonanie umowy, bowiem dotyczy prawa odstąpienia od umowy zawartej poza lokalem przedsiębiorstwa. Brak informacji o sposobie i terminie wykonania prawa odstąpienia od umowy oraz nieprzekazanie wzorca formularza odstąpienia od umowy może odwozдить konsumentów od podjęcia określonych działań związanych z zawartą umową. W tym kontekście szkodliwość praktyki stosowanej przez Przedsiębiorcę należy uznać za znaczną. Konsumenti nie mogą zostać pozbawieni przysługującego im na mocy ustawy o prawach konsumenta uprawnienia w zakresie odstąpienia od umowy zawartej poza lokalem przedsiębiorstwa. Tym samym, w ocenie Prezesa Urzędu, stopień naruszenia zarzucanego Przedsiębiorcy jest wysoki, a skutki rynkowe tego naruszenia mają szeroki zakres.

Niezależnie od powyższego, Prezes Urzędu wziął pod uwagę fakt, że zarzucana Przedsiębiorcy praktyka ma charakter długotrwały, gdyż jest stosowana przez Przedsiębiorcę od rozpoczęcia stosowania wzoru umowy pn. „UMOWA INWESTYCYJNA 600+ RENT A CAR”, wykorzystywanego w ramach zawierania i wykonywania umów z konsumentami, tj. od 14 marca 2018 r. do chwili obecnej.

Prezes Urzędu, w odniesieniu do praktyki zarzuconej Przedsiębiorcy w pkt I.1 sentencji decyzji za okoliczność obciążającą uznał umyślność działania oraz znaczny zasięg terytorialny naruszenia. Umyślność działania Przedsiębiorcy została już omówiona powyżej. W odniesieniu do znacznego zasięgu terytorialnego wskazać należy, że Spółka docierała do potencjalnych klientów z informacją o prowadzonej przez siebie działalności poprzez stronę internetową <https://praebeoinvest.pl> oraz fanpage na Facebooku <https://www.facebook.com/Praebero-14175222930774/> w związku z tym, z oferty zawarcia umowy inwestycyjnej proponowanej przez Przedsiębiorcę mógł potencjalnie skorzystać każdy konsument.

Prezes Urzędu uznał, że nie występują okoliczności łagodzące w przypadku praktyki zarzuconej Przedsiębiorcy w pkt I.1 sentencji decyzji.

Uwzględniając powyższe Prezes UOKiK ustalił wysokość kary za stosowanie praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów opisanej w punkcie I.1 sentencji niniejszej decyzji na kwotę **30 000,00 zł (słownie: trzydzieści tysięcy złotych)**. Kwota kary pieniężnej stanowi ok. 70% maksymalnego wymiaru kary przewidzianego w art. 106 ust. 6 uokik.

Kary pieniężne za stosowanie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów określonych w pkt I.2-I.4 sentencji decyzji.

Przy nakładaniu kar pieniężnych Prezes Urzędu uwzględnił, że zarzuczone Przedsiębiorcy w pkt I.2-I.4 sentencji decyzji praktyki miały charakter umyślny.

W pierwszej kolejności wskazać należy, że Przedsiębiorca ustalając treść informacji przekazywanych konsumentom oraz treść wzorca umowy pn. „UMOWA INWESTYCYJNA 600+ RENT A CAR”, a także zawartych z konsumentami na jego podstawie umów, powinien zbadać ich postanowienia pod kątem ich zgodności z obowiązującymi przepisami. Podkreślić należy, że na profesjonalnych uczestnikach obrotu rynkowego spoczywa obowiązek dochowania należytej staranności przy ocenie zgodności ich działań z obowiązującymi przepisami prawa.

W ocenie Prezesa Urzędu, konstrukcja i treść zapewnień kierowanych do konsumentów oraz postanowienia umów inwestycyjnych proponowanych konsumentom nie była dziełem przypadku, ani też efektem niezamierzonych działań. Zdaniem Prezesa Urzędu, Przedsiębiorca zdawał sobie sprawę, iż takie ukształtowanie praw i obowiązków stron w umowie inwestycyjnej, w której ryzyko związane z zaprzestaniem przez Spółkę wypłaty wynagrodzenia na poczet spłaty raty kredytu w banku ponosi konsument, a z drugiej strony nie ma on możliwości dochodzenia od Spółki odszkodowania przewyższającego wysokość kary umownej ograniczonej w umowie inwestycyjnej do kwoty 6000 zł, nie zapewnia należytego zabezpieczenia interesów konsumentów. Zdaniem Prezesa Urzędu, PRAEBEO Sp. z o.o. jako profesjonalista oraz podmiot doświadczony w prowadzonej działalności gospodarczej, ma obowiązek działania w sposób rzetelny. W żadnej mierze nie powinien wykorzystywać sytuacji konsumenta, jego braku doświadczenia, niezajomości prawa, niewiedzy, zaufania czy naiwności w celu uzyskania własnych korzyści finansowych bądź uniknięcia poniesienia strat finansowych w przypadku nieudanej inwestycji kosztem interesów konsumentów.

O umyślności działania Przedsiębiorcy świadczy także fakt, iż Spółka wskazała wprost zasady działania stworzonego przez siebie produktu, odpowiadając na wezwanie Prezesa UOKiK, o treści: „Proszę wyjaśnić, co oznacza sformułowanie zamieszczone na stronie internetowej: <https://praebeoinvest.pl/> **„Państwo wynajmują nam swoją zdolność kredytową”** - oświadczyła, że **„Było to sformułowanie niefortunne, użyte jako skrót myślowy, mający jedynie na celu jak najłatwiejszą próbę zobrazowania zasady działania naszej oferty potencjalnemu klientowi. Nie było naszym zamiarem wprowadzenie klienta w błąd, co do zasad współpracy z nami.”**

Przy ustaleniu wysokości kary Prezes Urzędu wziął pod uwagę: okoliczności naruszenia przez Przedsiębiorcę przepisów ustawy oraz okres, stopień i skutki rynkowe naruszenia. Prezes Urzędu rozważył ponadto, czy wysokość kary powinna podlegać modyfikacjom z uwagi na okoliczności łagodzące lub obciążające.

Co do praktyk zarzuconych Przedsiębiorcy w pkt 1.2-1.4 sentencji decyzji, Prezes Urzędu przy nakładaniu kary uwzględnił okoliczność, że stopień naruszenia przez Przedsiębiorcę przepisów ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów należy zakwalifikować jako znaczny.

W zakresie praktyki opisanej w pkt 1.2 sentencji niniejszej decyzji, Przedsiębiorca, zastrzegając karę umowną w wysokości 6000 zł ograniczył swoją odpowiedzialność kontraktową w przypadku nieuzasadnionego rozwiązania umowy. Jednocześnie kwota kary umownej w wysokości 6000 zł jest niewspółmierna do kwot, jakie Spółka zobowiązuje się wypłacać konsumentowi przez czas trwania umowy oraz do kwoty kredytu zaciągniętego przez konsumenta na zakup samochodu.

W zakresie praktyki opisanej w pkt 1.3 sentencji niniejszej decyzji, Przedsiębiorca nie przekazał konsumentom w trakcie zawierania umów informacji identyfikujących samochody, których mają stać się właścicielami. Powyższe zaniechanie Przedsiębiorcy może powodować podjęcie przez przeciętnego konsumenta decyzji dotyczącej umowy, której inaczej by nie podjął. Kwestionowane zachowanie Przedsiębiorcy dotyczy bowiem istotnych informacji związanych z produktem. A więc zachowanie Spółki utrudnia konsumentom prawidłową ocenę warunków umowy oraz pozbawia ich pełnej wiedzy na temat wartości przedmiotu umowy.

W zakresie praktyki opisanej w pkt 1.4 sentencji niniejszej decyzji, Przedsiębiorca pomija informacje dotyczące ryzyka związanego z niepowodzeniem inwestycji i możliwością rozwiązania umowy inwestycyjnej przed terminem, na jaki została zawarta, z czym związane są negatywne konsekwencje dla osób przystępujących do programu, tj. obowiązek samodzielnej spłaty kredytu oraz utrata dodatkowych dochodów, gwarantowanych przez Spółkę. A więc zachowanie Spółki utrudnia konsumentom prawidłową ocenę warunków umowy oraz pozbawia ich pełnej wiedzy na temat jej kosztów.

Reasumując, kwestionowane zachowania Spółki uznane zostały za sprzeczne z obowiązującymi przepisami prawa i zakwalifikowane jako nieuczciwe praktyki rynkowe. Naruszenia objęte przedmiotem postępowania dokonywane były na etapie zawierania kontraktu, ale ich skutki mogą ujawniać się na etapie wykonywania kontraktu. Praktyki zarzucane Przedsiębiorcy mogą wywoływać skutki przede wszystkim w zakresie interesów ekonomicznych konsumentów. Działania objęte zarzutami naruszają podstawowe prawo konsumentów do uzyskania rzetelnych informacji dotyczących zobowiązania. W przedmiotowej sprawie konsumenci, pod wpływem otrzymywanych informacji, mogli podejmować konkretne, niekorzystne decyzje dotyczące zawarcia umowy, których inaczej by nie podjęli.

Niezależnie od powyższego, Prezes Urzędu wziął pod uwagę fakt, że zarzucane Przedsiębiorcy praktyki mają charakter długotrwały, gdyż są stosowane przez Przedsiębiorcę od rozpoczęcia stosowania wzoru umowy pn. „UMOWA INWESTYCYJNA 600+ RENT A CAR”, wykorzystywanego w ramach zawierania i wykonywania umów z konsumentami, tj. od 14 marca 2018 r. do chwili obecnej.

Prezes Urzędu, w odniesieniu do praktyk zarzuczonych Przedsiębiorcy w pkt I.2-I.4 sentencji decyzji za okoliczność obciążającą uznał umyślność działania oraz znaczny zasięg terytorialny naruszenia. Umyślność działania Przedsiębiorcy została już omówiona powyżej. W odniesieniu do znacznego zasięgu terytorialnego wskazać należy, że Spółka docierała do potencjalnych klientów z informacją o prowadzonej przez siebie działalności poprzez stronę internetową <https://praebeoinvest.pl> oraz fanpage na Facebooku <https://www.facebook.com/Praebeo-14175222930774/> w związku z tym, z oferty zawarcia umowy inwestycyjnej proponowanej przez Przedsiębiorcę mógł potencjalnie skorzystać każdy konsument.

Prezes Urzędu uznał, że nie występują okoliczności łagodzące w przypadku praktyk zarzuczonych Przedsiębiorcy w pkt I.2-I.4 sentencji decyzji.

Uwzględniając powyższe Prezes UOKiK ustalił wysokość kary za stosowanie praktyk opisanych w punktach I.2-I.4 sentencji niniejszej decyzji na kwotę **42 000,00 zł (słownie: czterdzieści dwa tysiące złotych)**, osobno za każdą z praktyk. Kwota każdej z ustalonych wyżej kar stanowi ok. 98% maksymalnego wymiaru kary przewidzianego w art. 106 ust. 6 uokik.

W związku z powyższym Prezes Urzędu orzekł jak w pkt IV sentencji niniejszej decyzji.

Koszty postępowania (pkt V rozstrzygnięcia decyzji)

Zgodnie z art. 80 uokik, Prezes Urzędu rozstrzyga o kosztach w drodze postanowienia, które może być zamieszczone w decyzji kończącej postępowanie. Zgodnie z art. 77 ust. 1 uokik, jeżeli w wyniku postępowania Prezes Urzędu stwierdził naruszenie przepisów ustawy, przedsiębiorca, który dopuścił się tego naruszenia, jest obowiązany ponieść koszty postępowania.

Zgodnie z art. 263 § 1 kpa, do kosztów postępowania zalicza się koszty podróży i inne należności świadków i biegłych oraz stron w przypadkach przewidzianych w art. 56 uokik, a także koszty spowodowane oględzinami na miejscu, jak również koszty doręczenia stronom pism urzędowych. Zgodnie z art. 264 § 1 kpa jednocześnie z wydaniem decyzji organ administracji publicznej ustali w drodze postanowienia wysokość kosztów postępowania, osoby zobowiązane do ich poniesienia oraz termin i sposób ich uiszczenia.

W wyniku przeprowadzonego postępowania w sprawie stosowania przez przedsiębiorcę praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, Prezes Urzędu w pkt I rozstrzygnięcia niniejszej decyzji stwierdził naruszenie przepisów ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów w zakresie naruszenia zakazu stosowania praktyk naruszających

zbiorowe interesy konsumentów. Kosztami niniejszego postępowania są wydatki związane z korespondencją prowadzoną przez Prezesa Urzędu ze stroną postępowania. W związku z powyższym, postanowiono obciążyć stronę postępowania kosztami postępowania w wysokości 41,00 zł (słownie: czterdzieści jeden złotych).

Koszty niniejszego postępowania przedsiębiorca obowiązany jest wpłacić na konto Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Warszawie w NBP o/o Warszawa Nr 51 1010 1010 0078 7822 3100 0000 w terminie 14 dni od uprawomocnienia się decyzji.

Wobec powyższego, orzeczono jak w pkt V sentencji decyzji.

Pouczenia

Zgodnie z art. 112 ust. 3 uokik karę pieniężną należy uiścić w terminie 14 dni od dnia uprawomocnienia się niniejszej decyzji na konto Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów: NBP o/o Warszawa Nr 51 1010 1010 0078 7822 3100 0000.

Stosownie do treści art. 81 ust. 1 uokik w związku z art. 479²⁸ § 2 ustawy z 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (tekst jedn.: Dz. U. 2019 poz. 1460 ze zm., dalej: kpc) - od niniejszej decyzji przysługuje odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie - Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, w terminie miesiąca od daty jej doręczenia, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów - Delegatury Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Łodzi, ul. Traugutta 25, 90-113 Łódź.

Zgodnie z art. 3 ust. 2 pkt 9 w związku z art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (tekst jedn.: Dz.U. z 2019 r., poz. 785 ze zm.), odwołanie od decyzji Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów podlega opłacie stałej w kwocie 1000 zł.

Zgodnie z art. 3 ust. 2 pkt 9 w zw. z art. 32 ust. 2 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, zażalenie na postanowienie Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów podlega opłacie stałej w kwocie 500 zł.

Zgodnie z art. 103 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, sąd może przyznać zwolnienie od kosztów sądowych osobie prawnej lub jednostce organizacyjnej niebędącej osobą prawną, której ustawa przyznaje zdolność prawną, jeżeli wykazała, że nie ma dostatecznych środków na ich uiszczenie (ust. 1). Spółka handlowa powinna wykazać także, że jej wspólnicy albo akcjonariusze nie mają dostatecznych środków na zwiększenie majątku spółki lub udzielenie spółce pożyczki (ust. 2).

Zgodnie z art. 105 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, wniosek o przyznanie zwolnienia od kosztów sądowych należy zgłosić na piśmie lub ustnie do protokołu w sądzie, w którym sprawa ma być wytoczona lub już się toczy.

Stosownie do treści art. 117 § 1, § 3 i § 4 kpc, strona zwolniona przez sąd od kosztów sądowych w całości lub części, może domagać się ustanowienia adwokata lub radcy prawnego. Osoba prawna lub inna jednostka organizacyjna, której ustawa przyznaje zdolność sądową, niezwolniona przez sąd od kosztów sądowych, może się domagać ustanowienia adwokata lub radcy prawnego, jeżeli wykaze, że nie ma dostatecznych środków na poniesienie kosztów wynagrodzenia adwokata lub radcy prawnego. Wniosek o ustanowienie adwokata lub radcy prawnego strona zgłasza wraz z wnioskiem o zwolnienie od kosztów sądowych lub osobno, na piśmie lub ustnie do protokołu, w sądzie, w którym sprawa ma być wytoczona lub już się toczy.

W przypadku kwestionowania wyłącznie postanowienia o kosztach zawartego w pkt. V sentencji niniejszej decyzji, stosownie do treści art. 264 § 1 kpa w zw. z art. 80 uokik oraz stosownie do art. 81 ust. 5 uokik w związku z 479³² § 1 i § 2 kpc, przedsiębiorcy przysługuje prawo wniesienia zażalenia do Sądu Okręgowego w Warszawie - Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, w terminie tygodnia od dnia doręczenia niniejszej decyzji, za pośrednictwem

Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów - Delegatury Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Łodzi, ul. Traugutta 25, 90-113 Łódź.

*Z upoważnienia
Prezesa
Urzędu Ochrony
Konkurencji i Konsumentów
Dyrektor Delegatury w Łodzi*

Tomasz Dec

Otrzymuje:

[...]